

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 din., pol leta 16 din., četrt leta 8 din. Izven Jugoslavije 36 din. Naročnina se pošlje na upravnništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopušča do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Telefon Interurban št. 115.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Polština plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravnništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Čekovni račun poštnega urada Ljubljana št. 10.603. Telefon Interurban št. 115.

3 številka.

MARIBOR, dne 17. januarja 1924

58 letnik.

Položaj slovenskega kmeta na Koroškem.

Korotan je bil zibelka Slovenstva. Tam se je najprej razvila slovenska državnost in samostojnost. Naš narod je tamkaj imel svoje vojvode in kneze, ki jih je na Gosposvetem polju ustoličeval po starodavnem, značilnem obredu, ki je dokaz demokratičnega pojmovanja našega naroda o državi in državni oblasti.

In sedaj hočejo Nemci prirediti Slovencev v Korotanu grob. Kjer je Slovincu stala zibelka, tam bi se mu naj izkopala smrtna jama.

Koroškim Slovincem preti narodna smrt. Nemško-nacionalni nestrpnosti in zagrizenci nočejo Slovincem dovoliti slovenskih šol. Niti ene javne šole nimajo koroški Slovinci. Nemška nasilnost gre tako daleč, da celo zabranjuje Slovincem tudi zasebne šole. Ne samo šole, tudi cerkev so si nemški zagrizenci izbrali za sredstvo ponemčevanja. Preglani so veliko število slovenskih duhovnikov in mesto njih nastavili nemške. Po mnogih župnijah, kjer je poprej vladal v cerkvi slovenski jezik, se zdaj slovenščina ne čuje več, k večjemu, da slovenski kmet, slovenska kmetica šepetata v cerkvi tihe slovenske molitvice. Nemški duhovnik slovenščine ne razume.

Vso brezmejnost nemške zagrizenosti v tem oziru dokazuje odlok nemškega Heimatdiensta (domoslužja), da se mora tudi v vseh jezikovno mešanih župnijah poleg slovenske upeljati tudi nemška pridiga. Da je župnija jezikovno mešana, o tem naj odločuje ljudsko štetje. Ni treba omenjati, kako so se na Koroškem šteli Nemci in kako Slovenci. Ako kdo zna za silo lomiti par nemških besed, je bil zapisan za Nemca. Mnogoteri sploh niso bili vprašani, marveč kratkoma so bili vpisani kot pripadniki nemške narodnosti. Tako je na Koroškem vsaka župnija jezikovno mešana, ker je povsod zabeleženih nekaj Nemcev. In ta jezikovna mešanost služi nemško-nacionalnim kričačem kot povod, da zahtevajo po vseh župnijah nemške pridige. Po tistih župnijah pa, ki so v narodnem oziru v istini mešane, ker tam stanuje veliko število Slovencev, po nekod je celo večina prebivalstva slovenska, so slovenske pridige s silo zabranjene, ali pa vsled tega nemogoče, ker ni duhovnika, ki bi znal slovenski.

Tako zatira nemštvo koroške Slovence v duševnem oziru. Ko je avstrijska republika podpisala senžermensko mirovno pogodbo, je prevzela dolžnost, da bo slovenski manjšini dovolila slovenska javne in zasebne šole, slovensko božjo službo, slovenska društva, pravice slovenskega jezika na sodnji in pri uradih itd. Avstrija je obljubila evropskim velesilam, da bo te dolžnosti vestno izpolnjevala. Toda zagrizeni nemški nacionalci ne dopustijo, da bi se koroškim Slovincem dale pravice

v šoli, v cerkvi, v uradu, ker bi se jim na ta način podaljšalo življenje, Nemci pa so jih obsodili na smrt.

Morilno roko, ki hoče zadaviti koroško Slovenstvo, mora zadržati in zaustaviti naša država. Čast in interes naše države zahteva, da Zveza narodov uradno dozna za tlačjenje in trpljenje koroških Slovencev. Zveza narodov, ki ima svoj sedež v Ženevi na Švicarskem, vodi nadzorstvo nad tem, ali poedine države izpolnjujejo mednarodnopravne obveznosti proti narodnim manjšinam. Dočim naša država svoje obveznosti proti nemški manjšini vestno izpolnjuje, pa avstrijska država svoje obveznosti proti koroškim Slovincem dosledno in nesramno zanemarja. O tem se mora obvestiti Zveza narodov in naši vladi pripada dolžnost, da pošlje Zvezi narodov uradno poročilo o usodi koroških Slovencev, katerim preti narodna smrt.

Takšen je položaj slovenskega kmeta na Koroškem v narodnem oziru. Kakšen pa je njegov gospodarski položaj?

«Cillier Zeitung», kateri je jako neljubo, ako se ji spomeni pritiskanje in zatiranje koroških Slovencev, v svoji številki z dne 10. januarja t. l. trdi, da se koroškim kmetom v gospodarskem oziru godi dobro, da niso nezadovoljni, da svoje poljedelske pridelke dobro prodajajo, industrijske pridelke poceni kupujejo, da davki niso previsoki.

Kako pa je gospodarski položaj v Avstriji v istini, takšen, kakršen je?

Na to vprašanje nam odgovarja «Koroški Slovenec». List je pisan za Koroške Slovence, pa se ne more tiskati na Koroškem, ker zagrizeni Nemci tega ne dovolijo. Zadnji čas so Nemci, ki prebivajo v Sloveniji, zaglasi žalobni krik o zatiranju nemštva, češ, Nemcem se ne dovoli nemška tiskarna v Mariboru. Nemci že imajo na Štajerskem dve tiskarni: eno v Celju, drugo v Ptujju, čemu jim torej bo še tretja tiskarna? Slovenci na Koroškem pa nimajo niti ene slovenske tiskarne in zato so prisiljeni, s svojim listom iskati si zavetja na Dunaju. «Koroški Slovenec» se tiska na Dunaju v češki «Lidovi (ljudski) tiskarni».

O gospodarskem stanju kmetov v Avstriji piše «Koroški Slovenec» v zadnjem broju preteklega leta takole: «Kmetstvo ljudstvo je v manjšini, samo 31 odstot. ga je, mestnih ljudi pa 69 odstot. Zato razumemo, kako je bilo mogoče, da so mogli kmetom naložiti najtežja bremena. Račun ozdravljanja najhujše tlači kmeta, ki se braniti ne zna, kakor bi bilo treba. Izmeh vseh strank se je pred volitvami upala edino naša (slovenska) stranka poudarjati, sedaj pa čutijo tudi Nemci, kako smo mi prav imeli. Kmetje ne morejo več dohajati s plačevanjem davkov. Davčni uradniki prihajajo skoro že v vsako drugo hišo rubiti živino itd. V strahu pred dražbo poje sekira v gozdu, in kjer nimajo gozda, pa gre od hiše za dom potrebno žito, krma in živina za

vsako ceno. Cene za kmetijske pridelke so slabe, ker vlada mestnim in delavskim ljudem, ki so v večini, na ljubo odpira državne meje na stečaj, da prihaja žito in živina poceni v državo in tako tlači cene domačih pridelkov.»

V številki z dne 10. januarja t. l. piše «Koroški Slovenec»: «Cene za domače pridelke so na domačem trgu padle in padajo vedno bolj; nasprotno pa se držijo cene za kmetijske potrebščine, zlasti za industrijsko blago na isti višini ali pa še celo rastejo. Vzrok za to neugodno razmerje je več. Predvsem jih moramo iskati v tem, da je Avstrija že od leta 1915 brez zaščitne carine proti uvozu poljskih pridelkov. Ravno isto, kakor z žitom, je z živino. Uvaža se mnogo iz Rumunije, Ogrske in deloma tudi iz Jugoslavije! Zato tujezemska živina tlači cene na domačem trgu... Avstrija se bo uredila in sanirala kot industrijska država. Uvažala bo živila, izvažala industrijsko blago. Zavarovala si bo meje z visoko carino proti konkurenci svoje industrije, dočim bo ostalo domače kmetijstvo brez zaščitne carine izročeno svetovni konkurenci.»

O teh razmerah se je razpravljalo na seji deželnega kulturnega sveta (po naše: Kmetijske družbe) v Celovcu dne 5. decembra 1923. Pri tej priliki je izjavil Striessnig sledeče: «Kmetom se očita, da plačujejo samo 50 odstot. valoriziranega (v zlati valuti) zemljiškega davka, a dobili smo za to drugih davkov toliko, da smo prišli razmeroma na 19.000 K, ko je zlata pariteta (enakost) 14.400 (1 zlata krona je 14.400 papirnatih kron), to se pravi, približno za 25 odstot. je kmetijstvo zdaj višje obdačeno kakor pred vojno. Za mero osebno-dohodninskega davka smo predlagali 30.000 kratni čisti donesek zemljišca, davkarija pobira posebne doklade od vsakega goveda. O blagovnem davku smo mislili, da se pavšalira, a moramo poleg tega pavšalira plačevati za vsakega prašiča, ki se zakolje, za vsako desko, ki se na naši žagi užaga za dom, za vsako vrečo žita, ki se za kruh daje v mlin. Tega ne prenesemo naprej.»

In če še dostavimo, da morajo kmetje za posojila plačati 30, 50, celo 60 odstot. obresti, smo dovolj osvetlili položaj kmetijstva v Avstriji in posebno na Koroškem.

Naši kmetijski strokovnjaki.

Vsak stan rabi strokovno izobraženih ljudi, posebno kmetijski. Posameznemu posestniku ni dano, da bi preiskoval vrednost in učinkovitost umetnih gnojil, da bi preizkušal razne zemlje in določil za nje najboljše posevke, da bi študiral živinske pasme, ki bi se najbolje prilagodile razmeram kakerega okraja ter donšale kmetovalcu največje dobičke — te študije in preizkušnje so naloga kmetijskih šol in kmetijskih strokovnjakov, katere plačuje narod. Na podlagi svojih študij in izku-

bi ji bil povedal, da je on tisti slavni pisatelj Aleš Blaž, ki ga je tolikokrat hvalila in mu o njem pripovedovala.

Pa ni mogel.

Ni se sicer več bal svojega imena. Pod vplivom družbe je njegova boječnost izginila. Pa bal se je povedati, da jo je varal, da jo je varal in goljufal ves svet. Bal se je posledic.

Pa čutil je, da bo moralo priti tudi to —

Ob enajstih je redno sel prinesel pošto.

Pisem Ališ ni dobival mnogo, naročen pa je bil na «Družinski dnevnik». Iz hvalečnosti je dejal, da je po njegovem posredovanju našel Lenko.

Pot je sela peljala mimo vrta. Navadno je Aleš ob tistem času že slonel na plotu in čakal. Če ga ni bilo, ga je sel z glasnim «Dober dan» gospod Hinkol opozoril na svoj prihod.

Tudi danes je zadonel njegov pozdrav črez vrt in proti sadonosniku, kjer je Aleš ležal pod drevjem v mehki travi in pisal.

Vstal je in počasi stopal proti plotu.

Pismonoša je posebljena usoda. Vsaj včas. Posebno za take ljudi; ki ne dobivajo pogoste pošte. Če bi se bil Aleš tega zavedal, če bi bil slutil, da mu utegne neznančni možiček prinesiti usodo v tej svoji torbici — gotovo bi ne bil meril vrta s takimi brezbriznimi, malomarnimi koraki.

Pa Aleš Blaž se je vživel v mirno, brezbrizno življenje, povrh je bil še ves zamišljen v svojo pisarijo, mirno, brezbrizno je stopal po zeleni trati, — zadnjikrat v življenju.

«Dober dan, France! Nič posebnega?»

Živ pokopan.

Po angleškem izvirniku A. Bennetta napisal Paulus. 11. nadaljevanje.

Treba je bilo po tej nevihti le še prijaznega, toplega solnca in nežna cvetka Aleševega kopnenja bi pognala trdne korenine in se bujno razvijala.

In tako solnce je Alešu posijalo! Kar od dveh strani hkrati, iz dobrodušnega obraza matere Barbe in iz ljubeznivih rjavih oči vdove Lenke.

Aleš se je oženil in ozdravel, temeljito ozdravel.

Dobro leto je minilo, odkar sta se vzela. Mati Barba se je par mescev po poroki preselila v večnost, vsa srečna, da je preskrbela svoji Lenki «tako dobrega in skrbnega moža». In nato sta sama gospodarila.

To se pravi, Lenka je gospodarila sama.

Pokazalo se je namreč, da Aleš prav nič ne razume o gospodarstvu. Vse njegovo delo je bilo, da je «pogledal po gospodarstvu», to je, stopil je po dvorišču, pogledal v hlev in nato odšel po vrtu in po polju na sprehod ter se vrnil k obedu. Ali pa je sedel v svoji sobi, bral in kadil ter delal še nekaj druga, kaj, tega Lenka pri vsej svoji zvedavosti in brihtnosti ni mogla doznati.

Eno je vendarle storil za gospodarstvo. Založil je ostanke svoje dedščine, ki jih je imel shranjene v inozemstvu, v delnice lesne družbe «Hrast», kjer je tudi Lenka imela svoj denar. In od časa do časa je hodil v mesto poizvedovat in popraševati, «kako stojijo delnice».

Pa Lenka mu njegove lenobe ni preveč zamerila. Malo posestvice ji ni dajalo mnogo dela in povrh ji je pomagal še hlapec. Hinkota je imela bolj za «hišni okrasček», je pravila in ker ženska pač ne more sama živeti. Pokazala se je z njim ob nedeljah v cerkvi, hodila

z njim na obiske k sosedom in v mesto in se veselila, da se je iz boječega, zapetega Hinkota razvijal zgovoren, družaben človek, katerega je vse rado imelo.

Izpočetka se je seve obnašal Aleš precej storasto. Pa njegova živahna, zgovorna ženica, ki si ga je znala «oviti okrog malega prsta», ga je vzela v svojo šolo, ga opilila in ogladila, da kmalu skoraj samega sebe ni več poznal. Pod njegovim vplivom in pod vplivom družbe je njegova plahost in boječnost izginjala kakor sneg na toplem solncu, odločni, samozavestni, podjetni, da, fantovski Aleš Blaž je prihajal na dan. In ko je ozdravela njegova volja, se je pokazala tudi njegova bistroumnost, duhovitost in izobraženost v najlepši luči. Takega sosedu da še niso imeli, so pravili ljudje.

Le eno napako je kazal. Rad se je zamislil. Nekam se je zasanjal, včas kar sredi vesele družbe. In tedaj ni bil več za med ljudi. Skril se je, zaprl se je v svojo sobo in kdo ve, kaj je tam delal —

Aleš je bil srečen.

Končno je našel, česar mu je tako zelo manjkalo v življenju. Mir je imel, nemoteno je živel, za nič se ni bilo treba skrbeti, Lenka je skrbela zanj, mu nežno stregla, uganila je vsako njegovo željo že vnaprej, on pa se je smel mirno vdajati svojim mislim in sanjarijam in — pisanju.

Pa ena reč mu je motila njegovo srečo.

Slabo vest je imel. Kadarkoli mu je rekla Lenka: «Moj ljubi Hinkol!», vsakikrat ga je zbudilo. Ne sicer ker bi mu bilo žal, da si je nadel Hinkotovo ime, — ampak svoje žene, svoje zveste, ljubeznive Lenke ni hotel varati. Njej vsaj bi bil rad povedal svoje pravo ime. In tudi njegov ponos ga je dražil. Poznala ga je le kot «tajnika», kot — slugo Aleša Blaža. To ga je bolelo. Rad bi bil vsaj v njenih očeh veljal za nekaj več. Rad

Šenj stopajo potem kmetijski strokovnjaki med ljudstvo ter ga uče in mu dajejo smernice za uspešno gospodarstvo.

Pred vojno so naši maloštevilni strokovnjaki delali z vso vneemo in vzgledno požrtvovalnostjo za povzdigo in dobrobit našega kmetijstva. Akoravno je država štedila pri tej stroki na vseh koncih in krajih, dočim je imela za industrijo vse bolj odprte roke, moramo vendar priznati, da so takrat naši potovalni učitelji na primer dosegli v enem letu na gospodarskem polju več, kakor danes pet okrajnih ekonomov od preobrata sem. Razumevali so dušo kmeta, vglobili so se v njegov težavni položaj, študirali so razmere, gospodarske prilike in neprilike in z ljubeznijo so se lotevali svojega nestranskega posla. Pomislimo samo na ogromno gospodarsko delo, katero so izvršili z novo napravo naših, po trtni uši uničenih vinogradov.

Sicer je res, da so bili tedaj njihovi službeni prejemki vsaj deloma v skladu s stroški za življenje, kar danes ne moremo reči in da peša pri takih razmerah tudi najjača moč, vendar pa iz tega še ne sledi, da bi morala pešati tudi strankarska objektivnost in ona globoka ljubezen do vsakega gospodarja, katera je dičila naše kmetijske strokovnjake tedaj, ko je še poveljeval zlati ovrtnik avstrijskega Hofrata. Sedaj pa je prišlo drugače. Mnogi kmetijski strokovnjaki so namreč po preobratu izgubili visoki cilj svojega poklica izpred oči (čas izjemam!) in so se žalibog posvetili samo strankarskemu delu za Firca in Pucelja. Praktična, nestranskar-ska podpora našemu kmetijstvu je izostala in če se je kje kaj delalo ali ustanovilo od teh mož, se je to storilo samo za in pod zastavo zelene internacionale. Kdor ni prisegel na ta prapor, je postal izdajalec in sovražnik — gospodarskega napredka.

Naš kmet in posestnik je radi tega izgubil zaupanje v objektivno sodbo sodnika, kateri bi stal za razpelom s sokolsko čepico na glavi in orjanskim znakom na prsih. Žal nam je, da so mnogi kmetijski strokovnjaki zašli s pravega pota objektivnega delovanja. Njihove zablode na strankarsko polje so bile prvi polom, kateri je zadel naše gospodarstvo v Jugoslaviji. Drugi polom v Kmetijski družbi, bo ostal še mnogo let krvaveča rana na našem narodnem telesu. Upajmo, da «Pokrajinska zveza slovenskih vinogradnikov» ne bo sledila poizkusem v Kmetijski družbi, kajti tretji polom bi bil preveč za naše šibko slovensko gospodarsko telo. Upajmo tudi, da se bodo naši slovenski kmetijski strokovnjaki zopet vrnili nazaj na staro pot, da bodo začeli vsestransko delati tako, kakor so delali pred vojno v blagor ljudstva in narod jih bo zopet spoštoval, ljubil in — poslušal.

Boj surovosti!

Glavni studenec surovosti so brezvestni časopisi, predvsem ostudna krastača, ki se je zavila v lepo ime «Domovina». Če človek vidi lep naslov «Domovina», si misli, to mora biti dober časopis. Če pa pogleda vsebino, mora biti prav močnega želodca, ako hoče prebiti vso strupeno vsebino. List je nalašč preračunan na to, da brezobzirno podira vse, kar bi moralo biti človeku lepo in sveto. Politika tega lista je strupeno zmerjanje, kakor da bi lintver bruhal iz svojih sedmero žrel ogenj in strup. Podlistki prinašajo nenravne, opolzke romane, ki strežejo čutnosti in pohujšujejo mladino. Novice iz raznih krajev niso nič drugega, kakor onemoglo obrekovanje duhovništva in cerkve, brez pravega vsopod budnega zrna za ljudsko izobrazbo. Dopisniki so liberalni gostilničarji, ki sa razburjajo ob pridigah, kjer se ljudstvu predočuje pogubnost zapravljanja, ali pa liberalni učitelji, ki hočejo doseči krono nedolžno pre-

«Nič, gospod Hinko! «Družinski dnevnik» in pismo za gospo soprogo.»

«Pa nesite pismo ženi in si dajte naliti kozarec dobrega za južino! Na moj račun! Dnevnik bom pa jaz pregledal tule pod drevjem. Bo za dolgčas.»

«Hvala lepa! Tisto o južni bom že sporočil. Pa z Bogom!»

Aleš je vzel dnevnik in mirno odkorakal kakor je prišel. Pod drevjem, kjer je imel svojo ležišče, je udobno legel, in prižgal cigareto in začel listati po najnovejših novicah.

Nič ni bilo posebnega. Le na drugi strani so mu za trenutek obvisle oči na debelo tiskanem stavku: «Lesna družba Hrast ustavila plačilo!»

Le za trenutek, pravim. Finančni strokovnjak ni bil. Nič hudega si ni mislil pod temi besedami. Najmanj pa to, da bi utegnil trpeti tudi njegov in Lenkin denar.

Hladno je listal dalje, zložil končno časopis, ga djal poleg se, si prijetno oddahnil in segel spet po svoji pisariji. —

«Hinko —! Hinko —!» je zadonelo sem od hiše.

Koj pridem! — Ze obed? je mrmral. «Nekoliko še poležim, naj se juha ohladi.» Ni se mu mudilo, kakor navadno ne.

Pa obed še ni bil pripravljen.

Aleš je našel Lenka v kuhinji. Sedela je pri mizi in si podpirala glavo. Na ognjišču so pojemaje vrel lonci, nekaj se je smodilo. Aleš je vihal nos.

In šele tedaj je opazil prepadli ženin obraz.

«Nekaj se je zasmodilo!» se je nasmehnil. «Si zato tako prestrašena?»

ganjanih narodnih mučnikov s tem, da obdelujejo v svojem «leibžurnalu» župnike in kaplane. Politična smer te giftne krote št. 2 (št. 1 je bil «Štajerca») je strogo srbijanska in centralistična, zato bruha žveplo in ogenj na poslance SLS, ki bi že bili davno vsi na onem svetu, če bi se le ena tisočinka njih strupenih želj uresničila. Gospodarski del tega lista je v primeri z našimi gospodarskimi članki neznačen. Razne novice iz tujih krajev, ali zanimivosti iz zgodovine so prirojene tako, da se, če le mogoče, vsčipne kaka cerkvena ali verska naprava ali oseba. V tem oziru je pa pristno liberalen smešničar. Glavni namen je seveda, pri ljudstvu osmešiti kak verski obred ali kakega duhovnika. Sam satan se veseli tega oddelka, tako neumno in zlobno je urejen.

Ljudje, ki jim je poštenost življenja in lepota srca deveta briga, se naslajajo ob tem prepovedanem berilu in ne opazijo, da so že sami postali podobnih nazorov. Kako bo tak človek imel spoštovanje do cerkve in njenih zastopnikov, če teden za tednom bere najostudnejše napade na duhovnike in škofo? Ako sliši opomin, naj ne naročuje takih brezverskih listov, mora seveda biti radi tega užaljen, ker je tako zapisano v «Domovini». Gorje pa vzgoji mladine, kjer šolarji dobe tak list v roki! Že mlado srce se zastrupi z mržnjo proti veri in cerkvi, kar je sicer pravi namen takih listov. Zato pa, verni Slovenci: proč s slabim tiskom, proč s hudičevim golaznijo, proč s strupeno krotko, ki pravi da je «Domovina». Mogoče je domovina, pa ne slovenska, ampak — peklenška.

PRIZIV PROTI SKLEPU ORMOŠKEGA OKRAJNEOA ZASTOPA.

Ormoški okrajni zastop je v seji dne 30. novembra 1923 na podlagi § 6 zakona z dne 23. junija 1866 dež. zak. št. 22 sklenil pobirati kot izredni prispevek za nadpoprečno uporabo okrajnih cest znesek 50 din. od vsakega na železniških postajah Ormož, Središče, ozir. Moškanjci na- in razkladalnega tovornega blaga, katero se prevaža po okrajnih cestah ormoškega okraja, izvzemši preselitveno blago. Prispevke se računa za vagon 10 ton, ter se pri večji teži sorazmerno zviša.

Proti temu sklepu je vložilo ormoško vinarsko društvo v odprtem roku priziv, in sicer iz sledečih vzrokov:

1. Ako se izvede ta sklep okrajnega zastopa, se povečajo stroški za vsaki, v teh postajah natoovorjeni vagon vina za 100 D, kajte 50 D se bode glasom tega sklepa računalo z rastoovorjenega vagona (prazna posoda) 50 D pa za polnjenje vagona.

2. Bi se tudi druge vinogradniške potrebščine, kakor na primer galica, žveplo, umetna gnojila itd. podražila za 50 D pri vagonu.

3. V sedanji vinski krizi nikakor ne gre, da bi se vino in potrebščine vinogradništva tako izredno obremenila od domačih zastopov, posebno, ker je splošno znano, da nosi vinski pridelek največje davke v obliki zemljiškega davka, osebnodohodninskega in konsumnega davka ne glede na visoko procentne tozadevne pribitke in doklade.

4. Iz navedenih vzrokov je umevno, da plača vinogradništvo ormoškega okraja tudi največji del 490 odstotnih okrajnih doklad, in bo novo obremenjenje vinskih transportov, posebno za slaba in manjvredna vina iz leta 1922, in za vina iz pasivnega leta 1923 ne preneslo, razum tega bi ta dajatev tudi odtok naših vin silno otežkočila.

5. Nova obremenitev vinskih transportov, pa ne bi obremenjevala samo producente, ampak vsled poslabšanja gnotnega položaja tudi naše viničarje.

Ako že zahtevajo interesi našega okraja novi «ku-

«Seveda — zasmodilo! Zgorelo jel Hinko, — naju denar!»

Aleš je začuden gledal.

«Zgorel — denar —?»

«Hinko —! Uničena sva! Družba «Hrast» je ustavila plačilo! Najin denar je izgubljen!»

Sedaj se je Alešu zasvetilo. Strah ga je prijel, tembolj, ko je videl preplašeno ženo.

Nervozno je poiskal časopis.

«Ah, da — zares! Bral sem nekaj v «Družinskem dnevniku». — Tule jel — Pa misliš da je tako hudo?»

«Hudo —? O ti —!»

Skoraj se je ujezila. Pa saj ga je poznala, svojega Hinkota, da je bil neveden in nedolžen kakor otrok v zadevah gospodarstva in denarja.

Mirno je nadaljevala:

«Hudo —? Najina sreča bo, če dobiva par odstotkov od tega, kar sva naložila v delnice! Najbrž pa nič! — Tule poglej, kaj mi piše najin pravni zastopnik!»

Aleš je strmel v pismo. «Torej so tudi delnice izgubljene —?»

«Vse! — In od česa naj živiva —? Od tele pedi zemlje —? O Bog!»

Srepa je gledal Aleš jokajočo Lenko. Zdelo se mu je, da so žene besede očitek zanj, ki ni nič delal, ki ni ničesar razumel in je puščal vso skrb ženi. Vest ga je pekla in sram ga je bilo. Zavedal se je, da je kot mož sedaj on dolžen svetovati in pomagati.

«Kaj naj storiva?» je zastokala Lenka in ga gledala z objokanimi očmi.

Obračal je pismo med prsti. Nekaj je moral reči. To je zahtevala njegova moška čast.

luka v tej obliki in da se začnemo po srednjeveških metodah omejevati in postavljati doseadanemu prostemu prometu zopet okrajne «colninske šrange» potem zahteva Vinarsko društvo vočigled od 1—5 navedenih dejstev, da se vsaj naše vino kot najvažnejši proizvod našega ormoškega okraja oprosti te transportne obremenitve po 50 D za vsak vagon.

Toliko v pojasnilo našim vinogradnikom.

Sv. Bolfenk pri Središču, dne 12. decembra 1923.

Robert Košar, t. c. predsednik.

Sejmi za živino zopet odprti.

Radi živalske kužne bolezni (slinovke in parkljevke) je pokrajinska uprava v Ljubljani zadnjo jesen na predlog uradnih živinozdravnikov prepovedala živinske sejme na Slovenskem Štajerskem. Tozadevne uradne prepovedi, ki so se nanašale na prepoved sejmov v Mariboru in Ptujju, so izšle dne 20. septembra, 6. in 30. oktobra ter 13. decembra 1923. Živalska kuga je okužila na Slov. Štajerskem nad 80 občin, največ v okraj. glavarstvih Murska Sobota, Maribor in Ptuj. Slinovko so zanesli tokrat v naše kraje živinski barantači z bušami iz Hrvatske in Bosne. Vsled tega je trpel slovenski živinorejec veliko škodo. Brezvestni ljudje so izrabili položaj, ter so med ljudstvom širili vesti, da sejmi sploh ne bodo več odprti, da ne bode nobenega izvoza živine ter da bodo cene še bolj padle. Tako so ti ljudje oškodovali pri nakupovanju živine nepoučene živinorejce za velike svote. Krivi pa so pri tem tudi ljudje sami, ker ne čitajo naših časopisov, na primer «Slovenskega Gospodarja», ki poroča o cenah živine na drugih sejmistihih.

Tako je na primer v šentlantskem okraju nek brezvestnež oškodoval kmetico-vdovo. Dotična kmetica je imela na prodaj par lepo rejnih volov. Tehtali so 1580 kg žive teže. Za take vole bi bila primerna cena vsaj 56 K za en kilogram. Barantač pa je vdovi slikal razvoj cen živine v silno slabi luči. Pravil ji je, da cene strahno padajo, in da še bodo bolj padle. Res jo je preslepil. Prodala mu je vole kilogram žive teže po 42 K. Kmetica je torej dobila za vole 66360 K. Po dnevni ceni a 56 K za 1 kg žive teže pa bi morala dobiti 88480 K. Vdova je torej prodala vole za 22.120 K prepopeni. To je posamezen slučaj. Na enak način so brezvestnež oškodovali mnogo živinorejcev.

Poslanci Slovenske ljudske stranke so od oktobra naprej neprestano dregali politično oblast, naj otvori živinske sejme. Poslanca Falez in Žebot sta meseca novembra in decembra trikrat posredovala v Ljubljani pri pokrajinski upravi ter pri okrajnih glavarstvih. — Isto je storil tudi poslanec Vesenj. Poslanci so doznali, da tiči glavna krivda zaprtja sejmov, ker občinski uradi okuženih občin niso poslali uradnega poročila, da je kuga ugasnila. V «Slov. Gospodarju» so se nato opozorili župani, naj pošljejo poročila takoj uradnim živinozdravnikom. Večina občinskih uradov je svojo dolžnost vestno izpolnila. Nato so poslanci SLS prosili pri vladi, naj pošlje uradnega živinozdravnika v okužene občine, da dožene, ali je živina še bolna ali ne. Pokrajinska uprava je poslala višjega živinozdravnika dr. Raperja iz Ljubljane v prizadete občine. Ko se je ta gospod sam prepričal, da je zahteva naših poslancev potovoritvi sejmov opravičena, je vlada našemu predlogu ugodila. Dne 29. decembra 1923 je preklicala prepoved živinskih sejmov in jih odprla.

V «Uradnem listu» št. 1 z dne 7. januarja 1924 je na strani 6 objavljen razglas št. 4049, ki določa:

«Ker je živalska kužna bolezen slinovka in parkljevka prestala, se razveljavljajo vse omejitve v prometu s parkljarji, ukazane z razglasi dne 20. septembra, 6. okt.,

«Mislim», je dejal počasi, «da bi bilo treba predvsem iti poprašati, kako stvari stoje —.»

«Kam?»

«I no —. K vodstvu družbe —, k našemu odvetniku —.»

«In potem —?»

«Saj homo zvedeli. Sama si rekla, da se da morebiti še kaj rešiti. In če ne —.»

«Pa kaj bova s tistimi ostanki?»

Aleš je nagubal čelo. Odločnost se je začrtala na njegovem obrazu.

«Treba bo poiskati novih denarnih virov —!»

Neverno se je nasmehnila.

To ga je zbudilo. Vzravnal se je, oči so mu žarele.

«Ne boj se! Živela bova, četudi ne sijajno. Jaz bom delal —.»

«Ti —?! Ali mar hočeš spet za tajnika, za — slugo h kakemu bogatašu?»

«Tisto ne. Morebiti znam še kaj več. — Kdo pojde v mesto?» je hitel nadaljevati, ker je Lenka že odpirala usta za nova vprašanja o njegovem «delu». «Ti ali jaz?»

«Jaz —? Denarne zadeve so vendar stvar moških!»

«Pa pojdem jaz. — Ti pa pojdi z menoj!» je pridjal po kratkem premisleku.

In tako sta storila še tisti dan.

Brezskrbnega življenja v «Mirnem dolu» je bilo konec.

Lenkin strah se je uresničil. Družba «Hrast» je prišla v popoln konkurz. Dolgovi so daleč presegalj imetje. Člani so izgubili delnice in še plačevati bi morali.

30. oktobra in 13. decembra 1923. V veljavi ostanejo le odredbe, ki so jih uprenila okrajna politična oblastva glede krajev in dvorcev, zakuzenih po slinovki in par-kiljevki. To se prvi po domače: Vsi sejmji so zopet odprti. Zaprtje velja samo za one občine, kjer še živina ni ozdravela.

V Mariboru se vrši prvi sejem za govedo in konje v tork, dne 22. januarja, za svinje pa že v petek, dne 18. januarja. v Ptuju je bil razglašen prvi sejm že za tork, dne 15. januarja. Župani iz neokuzenih občin torej smejo po veljavnih predpisih izdajati živinske potne liste.

Dodatno je omeniti, da so kot okružene v naših krajih proglašene še naslednje občine: Bizeljsko, Kapele, Zakot, Pristava pri Ljutomeru, Čentiha, Dobrovnik, Dolna Lendava, Filovci, Gomilica, Ivanci (v Prekmurju), Lipa, Murska Sobota, Nedelica, Radmožanci, Renkovi, Strehovci, Turnišče, Žitkovci, Kicar, Ločič, Mežgovci, Ragoznica, Samožani Slatina-okolica, Sv. Andraž v Slov. gor., Sv. Urban, Trnovska vas, Zavrč, Slovenjgradec in Velenje. Največ občin je še torej okuzenih v Prekmurju. Mariborski okraj je pa popolnoma prost. Ako so gorej imenovane občine že proste živalske bolezn, naj gg. župani nemudoma pošiljajo uradno poročilo okrajnemu glavarstvu.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Posvetovanje Male antante je sicer točno izčrpalo dnevni red kar se tiče pojedin, čajank in zabav, katerim pa ni prisostvoval noben Hrvat in noben Slovenec, kar so tuji prav dobro opazili, — drugače se je pa mnogo nameravanega odložilo in tudi izjalovilo. Čehi so prinesli na konferenco svojo že gotovo pogodbo s Francijo. Ta pogodba je od naše in rumunske strani sicer odobrena, ni pa točno posneta in obvezna, kakor se je pričakovalo.

Od češke strani se je predlagalo zблиžanje z Rusijo in tudi Franciji bi bilo prav, če bi države Male antante tvorile prehod do Rusije. Za zблиžanje z Rusijo se je iz ozirov koristi zavzemal tudi naš zunanji minister, a naenkrat se je na konferenci nepoklican pojavil diplomat Spaljakovič, ki je zagrizen nasprotnik današnje Rusije, ker v njej ne bi mogel tako sijajno živeti kot nekaj pri carskem dvoru. Spaljakovič je v glavnem glasil radikalov v Beogradu. »Samoupravi« napisal članek, ki zavrača vsako zблиžanje z Rusijo, imenuje vse, ki se za sporazum zavzemajo, podkupljence ter celo trdi, da bi se okrog ruskega sovjetskega zastopnika v naši državi zbirali vsi protidržavni Hrvati, Slovenci in Makedonci. Ta odurni in zlobni Spaljakovičev izpad je dosegel svoj cilj, da se je rusko vprašanje odgodilo. — Ob sklepu konference je kratko rečeno ostalo vse pri starem: vsaka država lahko gre v marsičem ali pa v vsem koncu pot.

Ob koncu konference je pa vzbudila veliko presenečenje objava naše vlade, da je dosežen sporazum z Italijo. Italijani so dosegli, kar so hoteli, samostojnost Reke je žrtvovana v protislovju z rapalsko pogodbo, naša država pa dobi Baroš in Delto ter sme 50 let uporabljati tudi reško pristanišče. Italijanski listi proslavljajo popolno zmago Italije ter naglašajo, da so se pogajanja že davno izvršila in zaključila v največji tajnosti, ko je italijanski zastopnik hodil tajno na dom Pašiča in našega zunanjega ministra. Še danes niso poučeni vsi člani naše vlade o popolni vsebini sporazuma in pogodbe, o soodločevanju naroda pa pri Pašičevi politiki že vlak ni niti govora.

Ministrski svet je na svoji seji razpravljal na podlagi sklepov konference Male antante o posojilu Madžarski. Tudi ministrski svet je zavzel stališče, da je treba od Madžarske zahtevati gotove varnosti in jamstva glede uporabe posojila, zlasti da se ne bo porabilo za oboroževanje, in pa da Madžarska predvsem izpolni vse določbe trianonske pogodbe. Naša vlada zahteva zastopstvo v kontrolni komisiji za uporabo madžarskega posojila. Niti naša vlada, niti Mala antanta ne moreta Madžarski dovoliti posojila, dokler Madžarska ne izpolni svojih finančnih obveznosti, ki jih ima do držav Male antante.

Sklicanje skupščine, nameravano za pretečeni ponedeljek, se je zopet odložilo ter se izvrši najbrž drugi teden. Nenadna redukcija (odpust iz službe) velikega števila uradnikov je izzvala v vseh zagrebških krogih splošno ogorčenje. Doslej je reduciranih samo v gospodarski stroki okoli 150 uradnikov. Mnogi zavodi so vsled redukcije naravnost uničeni, kakor na primer višja gospodarska šola v Križevcih, kjer so od ravnatelja do najmlajšega učitelja vsi odpušteni, izvzemši slug. — V oddelku za notranje zadeve je reduciranih nad 200 uradnikov, med temi tudi banski svetnik g. Zorčić. V mnogih uradih počiva vse delo, ker je uradnike iz strahu pred lakoto vse veselje do dela minilo.

V GRČIJI

so se začasno duhovi malo pomirili, ker je določeno glasovanje glede vladavine, samo najvnetejši republikanci, katerih je mnogo tudi med oficirji grozijo, da ne bodo priznali morebitne glasovalne odločitve v prid monarhije in da so pripravljani v tem slučaju proglasiti republiko tudi s silo.

NEMCIJA.

V Berlinu smatrajo 1. februar za najstrašnejši dan, ko katerega se more državo finančno vzdržati. Državne blagajne so prazne. Brezposelnost narašča z vsakim dnem in položaj uradništva je brezupen. Njihovi pre-

jemki so znižani na najnižjo stopnjo. Skoro vsi so se zadržali za celo februarско plačo. Nekaj upanja polaganja na predplačila davkov za leto 1924, ki morajo biti vplačana do 15. februarja. Plačati pa bodo mogli samo trdnější podjetniki, medtem, ko tega ne bodo zmogli manjši trgovci, obrtniki in uradništvo. Vlada se mora odločiti za ostrejšo odredbo proti onim, ki so se v pretečenem letu polastili kapitalov.

V ANGLIJI

bo v kratkem delavska stranka prevzela vlado. Tudi liberalci so trdno odločeni, da mora pasti dosedanja Baldwinova vlada, ker nima več zaupanja v spodnji zbornici. Delavska stranka bo poslala svoje člane tudi v odškodninsko komisijo in potem bo začel nov in ostrejši veter v zunanji politiki. Pred vsem bo Anglija pod novo vlado nastopala proti vojnim zvezam in nakam in brezobzirno bo začela iztirjavati dolgove, kar bo najtežje zadelo Francijo.

NA POLJSKEM

se je kovala fašistično-monarhistična zarota, katero je pa vlada prvi čas razkrila ter voditelje, med njimi več visokih oficirjev, v Varšavi zaprla. Pri zasačenih se je našlo dovolj pismenih dokazov nameravanega monarhističnega preobrata.

Naša zborovanja.

Shod na Ceršaku se vrši v nedeljo, dne 20. t. m. ob 3. uri popoldne pri »Starem Lencu«. Govori gospod poslanec Zebot in tajnik Strokovne zveze. Semenič.

Ribnica na Pohorju. Pri nas ima v nedeljo, dne 3. februarja po ranem sv. opravilu gospod poslanec Vlad. Pušenjak shod v gostilni pri Petrunu.

Tinje na Pohorju. Pri nas ima v nedeljo, dne 20. t. m. po sv. maši gospod poslanec Falež shod pri cerkvi.

Petrovče. Pri nas se vrši v nedeljo, dne 20. t. m. po sv. maši shod SLS. Poroča gospod poslanec Krajnc.

Iz delovanja naših poslancev.

V Slivnici pri Mariboru se je dne 2. prosinca 1924 zbralo prav lepo število naših vrlih odbornikov in zaupnikov krajevnih organizacij: Slivnica, Hoče, Fram, Miklavž, Rogoza in Rače. O političnem položaju je govoril poslanec Falež, o zahtevah in potrebah okraja g. Florjančič in poslanec Falež, o potrebi dobre organizacije SLS in agitacije za naše časopisje poslanec Falež in Jožef Kolman ml. Nato se je razvil živahen razgovor o raznih gospodarskih in političnih zadevah, v katerega so posegli večinoma vsi zborovalci, ki so končno izrekli zaupnico poslancu Faležu in celemu Jugoslov. klubu.

Na Črešnjevcu je bil dne 30. decembra 1923 po rani sv. maši precej dobro obiskan shod SLS. Poslanec Falež je v svojem nad poldrugournem govoru poročal o političnem položaju ter o delu in bojih Jugoslovanskega kluba zoper krivice, katere nam naklada beografska vlada in o borbi za avtonomijo. Ovrigel je vse laži, katere širijo naši nasprotniki ter v jasni luči pokazal prave krivice splošne nezadovoljnosti. Zborovalci, sami ugledni možje in tudi par samostojnežev, so v veliko napetostjo sledili govorniku ter izglasno odobrvali delo naših poslancev in izrekli zahvalo in zaupanje svojemu poslancu Faležu in celemu Jugoslov. klubu.

V Slov. Bistrici se je dne 3. januarja vršil pod predsedstvom g. kanonika Cerjaka zelo lep shod zaupnikov SLS. Poslanec Falež je v dobro uro trajajočem govoru med živahnim odobravanjem zborovalcev podal sliko o političnem položaju in poročal o delu in bojih Jugoslov. kluba za avtonomijo in pravice ljudstva. Z neovrgljivimi dokazi je ovrigel laži, katere širijo nasprotniki po svojih listih zoper SLS in pokazal resnične krivice sedanjih razmer. Govorili so še: gg. kanonik Cerjak, Hinko Gril, Pavel Zafošnik in J. Polanec. H koncu je še govoril posl. Falež o potrebi organizacije in časopisja s pozivom na zaupnike, da izvedejo organizacijo po vseh vaseh in upeljejo naše poštene liste v vsako družino. Poslanec Faležu in celemu Jugoslovanskemu klubu se je izrekla zaupnica, na kar se je shod s trikratnim »živjola« Jugoslovanskemu klubu zaključil.

V Ločah je bil v četrtek, dne 10. januarja zbor zaupnikov za konjiški okraj. Prišli so možje-zaupniki v velikem številu iz Loč in sosednih župnij. Poslanec dr. Hohnjec je podal obširno poročilo o položaju v naši državi in v drugih državah, o delovanju naše stranke, o počenjanju centralističnih strank, ki nosijo vso odgovornost za sedanje težke razmere v naši državi. Zaupniki so popolnoma odobrvali delovanje Slovenske ljudske stranke in njenih poslancev, katere pozivajo, naj vztrajajo v boju zoper centralizem in za avtonomijo Slovenije. Centralistične stranke pa, kakor demokrate, samostojneže, socialne demokrate in nemško stranko zadeva najhujša obsodba slovenskega ljudstva. Zaupniki so tudi v posebni resoluciji ostro obsodili nastopanje svobodomiselnice učiteljsva zoper katoliško cerkev in njene pravice na šolo. Srbsko učiteljsvo se je postavilo na čelo splošnemu gibanju med liberalnim učiteljsvom, da se katoliškemu duhovniku zabrani pot v šolo ter da veronauk podučuje svetni učitelj. Zaupniki slovenskega ljudstva v konjiškem okraju odločno obsojajo liberalno učiteljsko gonjo ter izjavljajo, da ne bodo nikdar privolili v to, da bi katoliška Cerkev izgubila svoje pravice na šolo in versko vzgojo mladine.

Shodi in sestanki poslanca Bedjaniča. Dne 2. januarja je imel g. poslanec Bedjanič zelo dobro obiskan shod zaupnikov SLS v Ormožu. Poroča je o sedanjem političnem položaju. Po poročilu se je razvila živahna debata. Zborovalci so stavili na poslanca razna vprašanja, na ka-

tera je dal pojasnila. — Pri Sv. Barbari v Halozah je imel isti poslanec dne 3. januarja sestanek zaupnikov SLS, ki pa se je razvil v nad vse pričakovane dobro obiskan shod. Pri zadnjih volitvah je imel Radič tukaj večino, sedaj pa so proti Radičevi politiki in za SLS. V debati o poedinih zakonih, v kateri je poslanec dal pojasnila, so bili zborovalci posebno veseli proste žganjkuhe in vsaj omejeno odpravljenega deseka. — Pri Sv. Trojici v Halozah je dne 4. januarja sestanek zaupnikov SLS kljub slabemu vremenu ravno tako lepo uspel, kakor pri Sv. Barbari.

Shodi in sestanki poslanca Krajnc. Dne 2. t. m. je imel poslanec Krajnc sestanek zaupnikov SLS pri Sv. Jurju ob Taboru. Udeležba je bila izredno velika, vse župnije so bile zastopane. Poročilu g. poslanca je sledila debata o zahtevah in željah okraja in organizacije. Nazadnje so bile sprejete sledeče resolucije: 1. Zaupnica posl. in celemu Jugoslovanskemu klubu; 2. zahteva, da se davčne oblasti pri odmeri dohodninskega davka ozirajo na prejšnji slabi dve letini; 3. da se po naših šolah učijo otroci cirilico in srbskega jezika šele zadnji dve leti, ne pa koj v začetku. Sestanek je trajal nad tri ure. — Na isti način se je vršil sestanek zaupnikov SLS dne 3. t. m. v Celju in dne 5. t. m. v Brezicah. Udeležba povsod nepričakovano velika, vse župnije zastopane.

Shodi in sestanki poslanca Kugovnika. Na Prevaljah se je vršil dne 1. januarja shod SLS. Kmetje, obrtniki in delavci so se shoda udeležili v prav lepem številu. Poslanec je razložil navzočim delovanje Jugoslov. kluba, podal sliko sedanjega političnega stanja in navduševal k vztrajnosti do naše končne zmage. — Dne 2. januarja se je vršil ravno v istih prostorih sestanek zaupnikov SLS prevaljskega okraja. Pri tem sestanku je vzbudilo posebno pozornost, da se Mežiška dolina tako živahno zanima za politično življenje. Zlasti je presenetila udeležba iz oddaljenih krajev. V enournem govoru je g. poslanec Kugovnik obravnaval sedanjo politično situacijo. Pri točki zahteve okraja so zborovalci posebno poudarjali zahteve staršev o šolskih počitnicah, ki na sedanji način nikakor niso primerne; dalje o poštnih razmerah Prevalje—Mežica—Crna; mali kmetje so se tudi posebno pritoževali proti godarski oblasti, namreč proti visokim djetem, ki jih zaračunajo pri ogledih itd. Zaupniki so se razšli v prepričanju, da je naša pot prava in da vztrajamo v boju še vnaprej. — V soboto, dne 5. januarja, se je vršil v Laškem sestanek zaupnikov SLS laškega okraja. G. poslanec Kugovnik je poročal o političnem položaju. Zaupniki so z zanimanjem sledili njegovim izvajanjem in prišli h koncu govora do zaključka, da se vodstvu SLS lahko vsestransko zaupa. Izrekla se je v tem smislu zaupnica poslancu ter vodstvu SLS. Resolucija, sklenjena na sestanku, vsebuje krajevne potrebe ljudstva in se je izročila merodajnim mestom v izvršenje. — Na dan sv. Treh kraljev je imel g. poslanec shod v Razborju pri Loki. Ta shod nam je pokazal razliko omikanosti in resnosti naših pristašev od pristašev Samostojne kmetijske stranke. Naš poslanec g. Kugovnik je obrazložil parlamentarno delovanje SLS in težek boj, ki ga bojujemo za našo avtonomijo, vzpodbujal k vztrajnosti in ovrigel laži naših nasprotnikov. Zadnje je navzoče nasprotnike precej razburilo in so hoteli shod motiti, a se jim to ni posrečilo. Ljudstvo je končno prišlo do prepričanja, da je pot SLS prava.

Slovenjgradec. Preteklo nedeljo se je vršilo pri nas zelo dobro obiskano zborovanje SLS. Poleg najuglednejših mož in mladeničev iz mesta in okoliških župnij smo opazili udeležence iz Razbora in St. Ilja. Poslanec Vlado Pušenjak je v skoro dveurnem govoru obravnaval najvažnejša vprašanja iz zunanje in notranje politike, osobito z dejstvi in dokazi iz dobe vlade demokratov in samostojnežev razkrinkal lažljivo pisanje »Jutra« in »Kmetijskega lista«, ki delata za grehe prejšnje koalicijske vlade odgovorne sedanje poslance SLS. Demokratji in samostojneži ne povedo ljudstvu, da so leta 1922 glasovali za vojni kredit 3200 milijonov kron in da vojni minister letos račun tega dovoljenja zahteva 800 milijonov kron. Če povedo, da so z davčnim zakonom leta 1922 poleg znatno zvišanih dosedanjih davkov zahtevali še davek na delo in na premoženje, ne povedo, da so v proračunu (predloženem meseca novembra 1922) zahtevali povišanje davkov za 2600 milijonov kron, dočim je sedanji minister zahteval še povišanje za 2044 milijonov kron, ne povedo prav nič o uporabi ameriškega posojila v znesku nad 5000 milijonov kron in o vzrokih, zakaj se niso začele graditi obljubljene železnice. Izvajanja govornika glede pisave liberalnih listov in glede postopanja demokratov in zemljoradnikov meseca decembra 1923, ko niso upali pri zakonu o francoskem posojilu ne za in ne proti glasovati ter s tem dali potuho vladi, ki bo vrgla 6000 milijonov kron za neke stare francoske puške, so napravila globok utis. Da pridemo v redne razmere in do boljšega gospodarstva, hočemo boj proti centralizmu nadaljevati in ne prej nehati, dokler ne dosežemo avtonomije.

Zavodnje pri Šoštanj. Dne 7. januarja t. l. je imel g. poslanec Krajnc zelo dobro obiskan shod. Poslančevo poročilo je trajalo poldrugo uro. Ljudstvo je glasno pritrjevalo. Tudi nasprotniki so se ga udeležili, a nobeden ni nasprotoval. Izrekla se je zaupnica poslancem Jugoslov. kluba, posebej še g. poslancu Pušenjaku. Zborovalci pozivajo gg. poslance, naj še nadalje vztrajajo v boju za avtonomijo in za pravice slovenskega naroda. — V Galiciji je imel posl. Krajnc na Novega leta dan prav dobro obiskan shod.

Rogatec. Na okrajni sestanku se je kljub ostri zimi zbralo precej lepo število odbornikov in zaupnikov SLS. Na sestanku je poročal poslanec Vrečko v nadournem govoru o političnem delovanju Jugoslovanskega kluba ter o političnem položaju sploh. Navzoči so sledili z velikim zanimanjem govoru g. poslanca. Izrekli so njemu in celemu Jugoslovanskemu klubu, zlasti njega načelniku dr.

Korošču zahvalo in neomajno zaupanje. Izrazili so obenem tudi svoje zahteve: 1. Zgraditev železniške zveze Rogatec—Krapina; 2. znižanje zemljiškega davka; 3. protest proti uvedbi kuluka v Sloveniji; 4. posebno naročito se je naglašala zahteva po avtonomiji Slovenije. Končno je g. poslanec govoril o zadružništvu in sicer: mlekarskem, strojnem i. dr. Posebno je priporočal, da vsak zaveden kmet, obrtnik itd. naj vlada svoje prihranke edinole v naše posojilnice, v slučaju potrebe se tudi poslužuje le naših hvalo g. poslancu in celemu Jugoslovanskemu klubu za posojilnic. Sestanek je zaključil g. dekan Šalomon z zadržim in energičnim nastop v narodni skupščini.

Podsreda. V nedeljo, dne 6. t. m. se je vršil pri nas javen shod SLS, na katerem je v poldrugournem govoru poročal o političnem položaju poslanec Vrečko. Zborovalci so enoglasno obsodili vse nakane nasprotnikov proti naši stranki, ki jih je razkril gospod poslanec in so njemu in celemu Jugoslovanskemu klubu izrekli popolno zaupanje. Nato je govoril tajnik Ivan Deželak, ki je posebno vzpodbujal zborovalce k vztrajnosti v boju za avtonomijo.

Veliki kamen. Krasno uspeli shod se je vršil v nedeljo, dne 6. t. m. popoldne v prostorih gospoda Ivana Serbec, posestnika in gostilničarja v Velikem kamnu. Mnogoštevilnim zborovalcem je poročal o političnem položaju in o vseh krivicah, ki se godijo Slovincem poslanec Vrečko. Zborovalci so gospoda govornika mnogokrat prekinili z živijo-klici njemu in celemu Jugoslovanskemu klubu. Zborovalci so izrekli popolno zaupanje dr. Korošču in celemu Jugoslovanskemu klubu. Da se je shod tako krasno vršil, gre največja zasluga gospodu Ivanu Serbec, ki sam dejansko s svojim vzgledom ljudstvo uči krščanske pravičnosti.

V Dobovi se je vršil dne 6. januarja dobro obiskan shod SLS. Govorila sta poslanca Krajnc in Bedjanič o političnem položaju. Radičevci v Dobovi vedno bolj prihajajo k SLS.

Naše prireditve.

Lepa prilobnost se nudi tudi okoličanom, kakor meščanom Maribora, da si v nedeljo, dne 20. t. m., ogledajo Anton Medvedovo dramo »Posestrimi« in burko »Rusofil«, ki ju uprizori naše kat. dijaštvo ob 5. uri popoldne v Lekarniški ulici 6 l. Dvorana bo zakurjena. Vstopnice se bodo dobile v petek in v soboto v prodajalni Cirilove tiskarne po sledečih cenah: sedeži 1. vrste 8 dinarjev, II. vrste 6 dinarjev, III. vrste 4 dinarjev. Stojišče 2 dinarja. Dijaško stojišče 1.50 din. K predstavi ste vsi uljudno vabljeni.

Polzela. Občni zbor abstinenčnega kluba »Višnjev križ« na Polzeli pri Celju se vrši v nedeljo, dne 20. t. m., ob 3. uri popoldne, v klubovih prostorih. K obilni udeležbi vabi odbor. 72

POPRAVITE VOLILNE IMENIKE.

Zakon o volilnih imenikih določa, da se isti vsako leto od 1. do 31. januarja popravljajo. Občinski uradi imajo dolžnost, da sami uradno izvršijo poprave imenikov in o tem uradno poročajo okrožni sodniji.

Ker se bodo letos vršile v Sloveniji občinske volitve ter morda tudi volitve v oblasne skupščine, naj župani skrbno uradno popravijo imenike. Vsakdo pa naj tudi sam pazi, da bo že sedaj vpisan v imenik. Pojdite sami v občinski urad, pregledajte volilne imenike. Če vas ni v imeniku, zahtevajte, da vas takoj vpišejo. Po volilnem zakonu ima vsak moški (naš državljan) pravico do vpisa v volilni imenik za volitve v narodno skupščino (za poslance) in za oblasno skupščino (deželni zbor), ako biva od 1. januarja že 6 mesecev neprestano v dolični občini. Za občinske volitve pa je veljavno enoletno bivanje v občini. Volilec mora biti 1. januarja 1924 vsaj 21 let star.

Popravek volilnega imenika se zahteva od občinskega urada ali ustmeno ali pismeno. Pismena reklamacija pa se napiše sledeče:

«Občinski urad v Krčevini.

Podpisani Tomaž Golob, železničar v Krčevini hiš. št. 91 nisem vpisan v volilni imenik za občinske volitve (za narodno in oblasno skupščino). Zahtevam, da se volilni imenik popravi in da se me vpiše kot volilca v volilne imenike. Sem rojen dne 4. junija 1898, sem pristojen v občino Sv. Jurij ob Ščavnici, torej jugoslovanski državljan in bivam že od 31. decembra 1922 neprestano v tej občini. Dokaz za to moji priloženi dokumenti in moja prijava pri občinskem uradu oziroma potrdilo mojega hišnega gospodarja, da že od 31. decembra 1922 nepretrgoma bivam v tej občini. Zahtevam, da se mi izda potrdilo o vloženju reklamaciji.

V Krčevini, 20. januarja 1923.

Tomaž Golob, železničar.

Na pismene reklamacije ni treba prilepiti nobenega kolka, ker je vsaka volilna listina prosta vseh taks.

Vsak volilec ima tudi pravico zahtevati, da se brišejo iz volilnega imenika ljudje, ki so umrli, ali se preselili iz občine.

Vsako reklamacijo in popravek mora župan takoj vpisati v vložni zapisnik (ne v imenik) in v poseben seznam. Tekom pet dni mora občinski urad (reklamacijska komisija) reklamacije rešiti. Kdor je zahteval popravek (vpis) volilnega imenika, mora takoj dobiti od občinskega urada pismeno obvestilo, da se je reklamaciji ugodilo. Reklamant mora sprejem rešitve pismeno potrditi. Ako je reklamacija odklonjena, se sme prizadeti pritožiti tekom 3 dni na pristojno okrožno sodišče.

Rešitev reklamacij morata poleg župana podpisati vsaj še dva člana reklamacijskega odbora. Občinski urad mora svojo rešitev reklamacij poslati uradno v dveh dneh okrožnemu sodišču z vsemi akti, ki se nanašajo na zadevo. V volilni imenik se vpiše reklamirani še le tedaj, ko je sodišče končno javno odredilo njegov vpis.

Tedenske novice.

Sprememba pravil prosvetnih društev. Vsa kat. prosvetna društva lavantinske škofije opozarjamo, da naj skličejo koj, ko prejmejo od Prosv. zveze v Mariboru nova pravila, občni zbor izobraževalnega društva in na njem sprejmejo nova pravila. Potem napravite prošnjo na okr. glavarstvo za spremembo pravil, priložite prošnji pet izvodov novih pravil in stara pravila ter zapisnik obč. zbora, na katerem so se sprejela nova pravila. Prošnja mora biti kolekovana s 5 dinarji, vsak izvod pravil po 2 dinarja in priložiti je treba še kolek za 20 dinarjev za odgovor. Nova pravila dobite v najkrajšem času. Prošenj na glavarstvo pri nas ne bo vlagala Prosvetna zveza, kakor na Kranjskem, temveč jih morajo vlagati društva sama.

† Smrt znanega duhovnika. Zadnjo soboto je umrl v Mariboru, ko je obiskal svojo sestro, znani minoritski pater g. Lenart Vaupotič. Blagopokojni je že dolgo časa bolehal na sladkorni bolezn, odrezali so mu celo nogo in zadnjo soboto mu je tudi ta bolezen upihnila življensko luč. Rajni je bil dolgo vrsto let gvardijan v minoritskem samostanu v Ptujju in župni upravitelj pri Sv. Trojici v Halozah. Iz Maribora so prepeljali njegovo truplo v ptujski samostan, kjer je bil pokopan minuli ponedeljek. Gospod Vaupotič je bil doma v Ormožu in rojen leta 1867. Bodi mu ohranjen trajen spomin in večni pokoj njegovi duši.

Mariborske novice. Zadnje dni so se vršili po vseh okrajih Maribora dobro obiskani shodi naše stranke. Na vseh teh shodih ter sestankih je poročal o političnem položaju in o delu za bodočnost poslanec Žebot. Praznik Matere milosti v franciški cerkvi se bo obhajal letos dne 5. januarja. Slavnost se bo začela zjutraj ob 6. uri slavnostno sv. mašo in pridigo dr. Medveda. Ob pol 10. uri bo druga pridiga in zopet slovesna sveta maša. Popoldne ob tretji uri bo zopet pridiga. — Iz Zagreba se je priklatil v Maribor nevarni vlomilec Hubert Potočnik. V Mariboru se je hitro lotil svojega posla in v par dneh okradel sedem strank. Odnesele je iz njihovega stanovanja, kar mu je prišlo pod roko, največ pa je okradel obleke. Ko je že v Mariboru prišel na svoj račun, se je hotel odpeljati nazaj v Zagreb. Policija ga pa je aretirala v zadnjem trenutku, ko je hotel vstopiti v zagrebški vlak obložen s težkimi kovčgi, polnimi ukradenih predmetov. Aretiranca so takoj odpremili v polic. komisarijat, da ga zaslišijo. Ko pa je čakal zastražen na hodniku policijskega poslopja, se je nenadoma izmuznil iz rok stražnika, odprl okno ter po strelododni žici, napeljani ob zidu, kakor ververica splezal na streho, od tu pa se je spustil v Solsko ulico. Predno so se osupli policaji zavedli, je on že zdavno izginil. Svoje svobode pa se ni dolgo veselil. Ker se je pri skoku na ulico malo pobil in ker so mu na policiji odvzeli ves denar, je moral ostati v Mariboru. Ker pa ni mogel živeti brez vseh sredstev, je hitro obiskal par stanovanj ter ukradel, kar je našel. Postal pa je preveč predrzen, ter ponujal ukradene stvari v kavarni na prodaj. Neki policijski uradnik ga je opazil ter aretiral. Drugič so policaji boljše pazili na njega ter ga hitro oddali v sodnijski zapor, kjer zdaj čaka na kazen, katero mu bo pravica odmerila.

Umrila je na Pobrežju pri Mariboru dne 15. januarja 1924 gospa Antonija Stržina, rojena Leskovar, vdova po južnoželezniškemu poduradniku in hišna posestnica v starosti 73 let. Rojena je bila leta 1850 v Ločah pri Konjicah. Pogreb se je vršil danes, dne 17. januarja, popoldne ob 3. uri od hiše žalosti na Pobrežju na cerkveno pokopališče istotam. Blagi ženi večni mir in pokoj!

V Sv. Juriju v Slov. gor. se je ustanovila podružnica Protituberkulozne Lige (društvo za pobijanje jetike in za varstvo siromašnih otrok). V začasnem odboru so gospodje Breznar Franjo, posestnik iz Partinja kot predsednik, Krajnc Josip, kot blagajnik, Cujnik Mirko, učitelj kot tajnik ter Ferline Josip in Roškarič Peter kot odbornika. Ustanovil se je tudi poseben odsek za podpiranje ubogih šolarjev, ki tudi že pridno deluje.

Dve žalostni novici od Sv. Jakoba v Slov. goricah. Nagle smrti je umrl tukajšnji kmet Lorber Franc. Tembolj nas je pretresla njegova smrt, ker smo ga vsi ljubili in spoštovali, kar je pokazala nepregledna množica pogrebcev. Z ljubezni polnimi besedami se je v imenu vseh poslovil od njega ob odprtem grobu g. župnik. Spomin na njegovo plemenito dušo in vzgledno življenje pa bomo ohranili v svojem srcu. Počivaj v miru, zlata duša! — Kjer ljudje skupaj pridemo, ne slišimo ničesar drugega, kakor pritožbe o naši šoli. Že to, da plačujemo kazni, ker naši otroci vsled preobilnega dela in vsled griže niso mogli hoditi v šolo, je očitna krivica. Ker pa dela gđ. Fras Pavla v 4. razredu, pa ni več prenesti. Da mora biti otrok tu in tam tepen, je jasno; pretepati pa ker celi razred surovo in brez usmiljenja, tega ne bomo več trpeli in to tembolj ne, ker so otroci tepeni zavoljo srbščine. Ko bi gospodična le slovensko bolj pridno učila, bi bilo veliko boljše. Sedaj pretepa otroke in jih nanzanja, ker niso mogli priti v šolo, a ko so »milostljiva« v času najboljšega obiska si vzeli 14dnevni dopust za Sokola, pa ni bila seveda nobena napaka. Malo več ljubezni, gospodična, in malo manje zaničevanja našega kmetskega ljudstva, pa bode bolje, če pa Vaše pretepanje otrok ne bo jenjalo, pa vemo tudi mi za tozadevne šolske postave.

Novice od Sv. Martina pri Vurbergu. Četudi se z našega kraja malo oglasimo, vendar naj bo širna javnost

prepričana, da nismo Martinčani med zadnjimi. Kaj šel S ponosom lahko povdarjamo, da se je ravno v naši župniji začelo zadnji čas prav mladeniško gibanje. — Marijina družba, ki se je pred kratkim popolnoma prenovila, je posebna čast naši župniji. Res, z veseljem smo opazili, da je tako velika množina Marijinih otrok pristopila k mizi Gospodovi. Tudi Orli pridno delujejo. Cella fara bi pa želela, da bi se tudi bralno društvo začelo nekoliko marljiveje gibati. V preteklem letu je umrlo veliko več moških, kot pa žensk. Tudi narodilo se je več otrok ženskega spola, kot pa moškega.

Umril je v Spod. Ložnici pri Slov. Bistrici nenadoma gospod Tomaž Kamšek, bivši posestnik, tajnik okr. zastopa, knjigovodja okrajne hranilnice in ud načelstva Posojilnice v 70. letu starosti. N. v. m. p.

Hvalevredna naprednost. Iz Žič poročajo: Te dni so se v Žičah dovršila dela pri napeljevanju električne luči. Stroji so že v obratu in prvi poskusi so se dobro obnesli. Mi le čestitamo Žičanom, da so bili tako napredni in so z združenimi močmi, dasi po tolikih nepravilih in po petletnem zastoju dosegli, da se tudi Žiče in Dražavasi modernizirajo in so v tem oziru eni izmed prvih v konjiškem okraju. Električna centrala je v Dražavasi, kjer ji je dal mesto in vodno moč g. Vucej, in odtod je napeljan glavni vod v Žiče. Luč so si dali inštalirati skoraj vsi posestniki obeh vasi in so s tem pokazali razumevanje za napredek, želeli je le, da bi jo nemoteno uporabljali v svojo korist. Kdaj se bodo zganili še drugi v konjiškem okraju? V Konjicah smo še vedno zaviti v neprodno egiptovsko temo. Žiče so nam dale lep vzgled!

Zadnja dva zadružno-socialna tečaja se vršita dne 21. januarja (ponedeljek) ob pol 9. uri dopoldne v Gor. Radgoni v prostorih Posojilnice (za sodni okraj Gornja Radgona). — Dne 22. januarja 1924 (torek) ob pol 11. uri dopoldne v Ljutomeru v Okrajni posojilnici (za sodni okraj Ljutomer).

V Gospodu je zaspal dne 6. t. m. v Cirkovcah pri Pragerskem posestnik Anton Dolenc. Blagopokojni vzgleden oče, skrben gospodar, 17 let je deloval pri posojilnici ter se trudil za javni blagor. Kako zelo je bil čistan ter spoštovan pri domačih faranih, je dokazala obilna udeležba domačinov pri pogrebu. Blagi mož, počivaj v miru!

Smrtna kosa. Dne 11. januarja t. l. je bila pri Sv. Trojici v Slov. gor. pokopana Ana Krulc, rojena Meznarič, sestra blagopokojnega častitega gospoda patra Nikolaja Meznarič, gvardjana in župnika pri Sv. Trojici v Slov. gor. Priporoča se vsem znancem in prijateljem v pobožno molitev.

Vlak ga je razmesaril. Na postajališču Slovenjgradec se je zgodila dne 2. t. m. velika nesreča. Hlapec Martin Skodnik se je hotel iz postajališča odpeljati proti Dravogradu, kjer je služil. Skodnik je prišel prepozno na vlak in se v zadnjem trenutku še prijel, ko se je vlak že pomikal, za vrata zadnjega vagona. Pri tem oprijemu za kljuko mu je izpodletelo, zdrknil je pod vlak in kolesa so ga takorekoč prerezala na dvoje in ubogi Skodnik je bil pri prici mrtev.

V cenilno komisijo za cenilni okraj Slovenjgradec (davčni okraj: Slovenjgradec, Marenberg, Soštanj in Prevalje) so se slovenske stranke zedinile na sledečo skupno listo: dva člana: Ivan Vrhnjak, posestnik v Pamečah, in Ivan Rojnik, trgovec v Slovenjgradcu; dva namestnika: Miha Kumprej, posestnik v St. Danijelu na Koroškem in Luka Drževnik, župan v Arlici. — Demokratje nasproti tej slovenski kompromisni listi razpošiljajo dve drugačni listi, ki je pa mi ne sprejememo. Posebej so namesto Luke Drževnika postavili nekoga drugega. Naši pristaši osianejo pri zgornji skupni slovenski listil!

Smrt našega vilega moža v Parizljah pri Braslovcah. O Božiču je zbolel, v petek po Novem letu pa je bil pokopan naš vrli sosed, modri svetovalec, skrben mož in vzgleden kristjan, 83letni starček M. Prislán. Do zadnjega je krepko in uspešno vodil vaje svojega gospodarstva. Veliko in lepo gospodarsko poslopje, ki ga je postavil tik svoje hiše ob cesti v St. Pavel, ter nova njegova hiša ob cesti na Polzelo pričata o njegovem neumornem delu in umnem gospodarstvu. Vselej se je pa rajni tudi živahno zanimal za dobrobit cele občine in je rad pomagal s svojim nasvetom in s svojimi močmi. Zato smo ga pa tudi globoko spoštovali, ga svojim županom izvolili in radi njegovo besedo poslušali in spolnjevali. Zbolela nas pa je tudi tužna vest o njegovi smrti, ki so jo naši novi zvonovi nosili po Braslovcah in daleč okoli po Spodnji Savinjski dolini, in v obilnem številu smo ga spremili na njegovi zadnji poti ter mu želeli za neutrudljivo delovanje na zemlji večni počitek pri Bogu ter za toliko vzgledno krščansko življenje krono nemaljnive slave v nebesih. Nekaj posebnega v življenju vilega moža je bila njegova ljubezen do slovenske knjige in njegovo izredno veselje do potovanja in ga zato tem bolj občudujemo, da je toliko varčno in pametno gospodaril doma ter svoje gospodarstvo tako lepo urejeno zapustil svoji zvesti vdovi, sinovom in hčerkam. Ko ga je obiskal na Sentjanzevo njegovo sopotnik v Sveto deželo, g. prof. Vreže iz Maribora, mu je dal s ponosom razkazovati svojo vzgledno lepo urejeno knjižnico, ki vsebuje na stotine lepo vezanih knjig, pred vsem Mohorjeve družbe in Slovenske Matice. Cesar pač težko kje druge zastoj iščemo, v njegovi hiši shranjujejo vse številke »Slovenskega Gospodarja« od prve v letu 1868 pa do zadnje v letu 1923, tedaj bogato zalogo vseh 57 letnikov. Kaj, ko bi se za tako izrednost pobrigali v to poklicani činitelji! Ker je rajni toliko lepih knjig in dobrih časnikov prečital, mu je pa tudi tako lepo ugajalo tekla njegova beseda in si slišal toliko modrih naukov iz njegovih ust, kot bi se pogovarjal z zelo študiranim krščanskim možem. Zelo rad se je blagopokojni spominjal svojih potovanj po Italiji in v Rim ter posebno v Sveto deželo leta 1910. Natanko se je spominjal posebnosti tega in onega kraja, različnih stavb, dogodkov in razgovorov. Najrajši pa se je zamislil v svoje romanje v Palestino in je navdušeno

govoril o svetih krajih v in pri Jeruzalemu, o Križpotu, o Božjegrabi cerkvi na Kalvariji in o Oljski gori, posebno še pa o Betlehemu in rojstni duplini božjega Deteta, o v tlaek vdeleni mramornati zvezdi z napisom: »Tukaj je bil rojen iz Marije device Jezus Kristus«, o delavnici sv. Jožefa in o drugih tamošnjih znamenitostih. Upamo trdno, da blaga duša zdaj pri Bogu gledaš in zavzivaš, kar si na zemlji živo verovala, da moliš božje Detě in slušaš angel-sko petje, da zahvaljuješ Marijo za njeno ti skazano varstvo in da se raduješ s sv. Jožefom, ki ti je pomagal voditi tvoje gospodarstvo!

Blagoslovitev novih zvonov v Smartnu ob Paki. — Zvonolivarna bratov Bühl v Mariboru je vili za našo župnijsko cerkev tri nove bronaste zvonove, kateri bodo blagoslovljeni in v zvonik potegnjeni v nedeljo, dne 20. januarja. Prijazno vabimo na cerkveno slovesnost vse naše sosede.

Tudi na ta način ne bo šlo. Iz Smartna ob Dreti nam pišejo: G. Martin Zidarn, ki opravlja v Smartnu poleg drugega tudi posel glavnega priganjača Samostojne kmetijske stranke, pa dela tako-le: Stoji ob strani v grabnu in posluša. Naenkrat nekaj zasliši in hopt po sosedu in z njim pred notarja: Plačaj toliko in toliko za Samostojno! Ali misli g. Zidarn, da bo pomagal s takimi »podporami« jetičnici na noge? In ali meni, da bodo pristaši Slovenske kmetijske zveze vzdrževali njegovo Samostojno? Ne bode nič, g. Zidarn! Tudi na ta način si ne boste opomogli, kajti smrt zelene nesamostojne in nekmetijske stranke je že sklenjena na veselje vseh poštenih slovenskih kmetov in na veliko žalost g. Zidarna. Da, da, bilo bi, bilo, gospod Zidarn, toda kmetje niso več neumni, zato pa nil!

Novice od Sv. Petra pod Sv. gorami. Ob trideset-dnevni nezabnega nam gospoda nadučitelja Emerika Moric so se vršile dne 14. januarja v župni cerkvi sv. Petra vigilje in sv. maša. Nabito polna cerkev je bila do kaz, kako je ljudstvo ljubilo moža, kateri je vedno in povsod v življenju kazal svoj vzoren značaj in svoje globoko versko prepričanje. Tukajšnje katoliško Prosvetno društvo je priredilo v nedeljo, dne 13. januarja v prostorih kaplanije »Krekov večer«, na katerem je nastopilo 23 fantov in deklet s krasnimi govori in deklamacijami. Nabito polni prostori udeležencev so pričali, da se ljudstvo zanima za prosvetno delo.

Vsestransko gibanje pri Sv. Križu nad Mariborom. Zaupni shod pri Zg. sv. Kungoti nas je poučil, da edino SLS dela za našo korist in da bo politika poštenja končno zmagala. Po shodu je povabil tajnik našega bralnega društva vse navzoče, naj se udeležijo naše prireditve, ki se vrši v nedeljo, dne 20. t. m. Spored bo zelo zanimiv. Tudi drugi okoličani ste uljudno povabljeni. Odkar imamo nov oder, ne moremo več dremati in spati, temveč se pridno urimo v gledaliških nastopih. Za zdaj smo si izbrali velezanimivo ljudsko zgodbo »Veriga«, ki posega v življenje, kakor malokatera druga igra. Prijatelji svežega planinskega zraka in pristne domače zabave, ne pozabite na nas dne 20. januarja!

Strahovit požar v Splitu. Mesto Split, glavno mesto Dalmacije, je zadela huda nesreča. V noči od nedelje na ponedeljek je izbruhnil požar v starem delu mesta, v okolici takozvane »Stare škofije«, ter se je z bliskovito naglico razširil po sosednih poslopih. Med prebivalstvom je nastala strahovita zmešnjava, vse je bežalo iz gorečih hiš na ulico, prepustivši požaru celo svoje imetje. Bila je velika nevarnost, da ogenj ne uniči celo mesto, ki je precej večje od Maribora. Požar se je na eni strani že prav nevarno približal stolni cerkvi, iz katere so morali Najsvetejše prenesti v neko drugo cerkev, na drugi strani pa je bila v nevarnosti staroslavna palača, katero si je zgradil za svoje bivališče še stari rimski cesar Dioklecijan, znan po svojem strahovitem preganjanju kristjanov. Palača je stara že skoro 1500 let in bi sedaj sigurno zgorela, da se ni posrečilo požarni brambi po obupnem celodnev-nem naporu požar omejiti. Škoda je ogromna ter je zlasti težko zadela katoliške organizacije v Splitu, katerim je pogorel njihov dom, tiskarna, knjigarna ter posojilnica. Zgorelo je veliko poslopij ter se ceni škoda na nekaj deset milijonov dinarjev.

Razbojnik Čaruga. Skoro vsaka pokrajina v naši državi ima po enega in še več tolovajev, ki so se proslavili potom drzno izvršenih razbojništev in preprosti narod je potem ta tolovajstva ovil v pravljice, ki se širijo od roda do roda. Od prevrata sem je bil strah in trepet cele Slavonije razbojnik Čaruga. Imel je svoje pajdaše in s temi je izvršil bogzna koliko razbojništev na najbolj drzen način. Zandarmerija ga je zasledovala že leta in leta, oblasti so razpisale visoko nagrado na njegovo glavo, a Čaruga se je vedno nad vse spretno izmuznil iz vseh zanj, katere so mu nastavljali. Najrajši je popival z žandarji in oficirji, od katerih je izvedel vse ukrepe, kateri so bili izdani od oblasti, da se ga ulovi ter preda roki pravice. Večkrat je napravila žandarmerija po obširnih slavonskih gozdovih cele pogo-ze za njim in njegovo bando, a v takih slučajih se je Jovo Čaruga umaknil iz slavonskih gozdov za nekaj tednov v Zagreb, ali pa kam na morje in tamkaj razkošno živel ter se gibal v najboljših družbah tako dolgo, da so ljudje in oblasti po Slavoniji nekoliko pozabile nanj in na njegovo zadnje razbojništvo. Veliko se je gibal Čaruga tudi v Vinkovcih, kjer je malo pred areta-cijo popival z vinkovskim policijskim komisarjem. — Kakor za vsakega roparja, tako je bila tudi za Čarugo ljubezen pogubonosna. Čaruga se je zaljubil v neko Mando Smolčič v Retkovcih in jej tudi pisaril ljubavna pisma. Čevljar Rajčević ni hotel napraviti za Čarugovo ljubico čevljev in se je izrazil, da on ne dela za roparski denar. Te besede so prišle na uho žandarjem, ki so napravili pri Mandi preiskavo in tamkaj so našli tudi pismo, ki je bilo naslovljeno na Mando in podpisano od nečega Drezgiča iz Vinkovcev. V tem pismu je Drez-

gič (Čaruga) omenil nekaj o požaru, ki je bil tiste dni podtaknjen v vinkovski okolici. Zandarmerija se je torej lotila zasledovanja tega Drezgiča in ga res tudi izsledila v Vinkovcih. Čaruga, ki se je izdajal v Vinkovcih za Drezgiča, je ono noč, predno so ga prijeli, popival v družbi kapetana Angelkoviča v vinkovski kavarni do 5. ure zjutraj. Nato se je podal v svoje stanovanje, imel je 5 sob in tamkaj v sobi zaspal kar na tleh. Ob pol 6. uri zjutraj so ga zbudili žandarji, ki pa niso znali, da so naleteli na Čarugo in ga aretirali. Iz Vinkovic so ga odtirali v zapor v Osjek. V zaporu je še le priznal, da je on oni grozni Čaruga, na kojega glavo so oblasti razpisale celih 50 tisoč kron. V samotnem zaporu so Čarugo krog in krog zastražili s celimi četami žandarjev iz bojazni, da bi jim ne pobegnil. Pri zasliševanju se obnaša tolovaj dostojno, po največ veselo in vse priznava. V svoji celici si celo večkrat popeva in pritožuje se samo radi tega, ker je preveč vkljenen v verige. Čarugo dolžijo 18 razbojništev in med temi 7 umorov. Čaruga je komaj star 28 let in rodom iz Bar v Slavoniji. Tudi več Čaruginih pomagačev so že vtaknili pod ključ. O Čarugovih izpovedih in o poteku te zanimive obravnave še bomo poročali.

Kako je kaj po južnih krajih naše domovine. Sicer imamo pri nas v Sloveniji tudi precej ostro zimo letos, a ta naša zima se ne da niti od daleč primerjati z ono po Bosni, južni Srbiji, Macedoniji in Črnigori. Po ravnokar omenjenih pokrajinah je zapadel letos tako visko sneg, da je promet med posameznimi vasi in kraji onemogočen. Ljudje po vaseh si izkopavajo v sneg tunele, da lahko hodijo eden od drugega. Sneženim metežem je sledila ostra zima in je ravno v Macedoniji že zmrznilo več ljudi in južno od Skoplja celo ena žandarska patrolja. Macedonski roparji-hajduki so se ravno radi ostre zime začasno izselili v Albanijo in Grčijo, kjer kupujejo orožje in strelivo za spomladanske roparske pohode. V Bosni so se pojavile čisto v nižavah cele gruče divjih svinj, ker je na planinah preveč snega in zgornja plast snega je tako trdo zmrznila, da svinje ne morejo dorovati do zemlje in do korenin. Po bosanskih nižavah in to posebno ob manjših potokih streljajo kmetje in lovci to svinjsko divjačino. Posebno hudo zasnežena je Črnagora, kjer je vsak promet izključen in ubogi Črnogorci stradajo, da je joj!

Že zopet potres na Japonskem. Še tega ni dolgo, ko smo poročali, kako je razsajal po japonskih otokih grozen potres, ki je porušil na tisoče in tisoče hiš, več stotisoč ljudi je bilo ob življenju, celi otoki so izginili pod vodo, novi ognjeniki so začeli bljuvati itd. Sedaj je prišla že zopet iz Japonske vest, da so imeli tamkaj nov potres, ki je uničil 600 hiš in bogzna koliko človeških življenj. Potres je razsajal v dveh največjih japonskih mestih, v Tokiju in Jokohami. Na železniški progi je bilo radi potresa prevrnjenih šest vlakov. Podrobnih in natančnih poročil o tej novi strašni nesreči še ni v Evropo, ker je potres uničil telefonične zveze. Za celo Japonsko obstoja nevarnost, da enkrat radi potresnih sunkov in bljuvanja vedno novih ognjenikov izgine v morju in se bodo prikazale iz morja čisto druge nove zemeljske površine.

Krajevne organizacije SLS, ki so nadalje poslale poročila o sejah in občnih zbiorih tajništvo SLS v Mariboru, so: Vurberg, Sv. Barbara v Slov. gor., Olimje, Sv. Križ pri Mariboru, Nazarje, Novaštifta, Tezno, St. Peter pri Mariboru, Slivnica pri Celju, Sv. Marijeta niže Ptuj, Gornji-grad, Mozirje, Zavrc, Svetinje, Sv. Jernej, Smartno pri Slovenjgradcu, Braslovče, Artiče, Šmarje pri Jelšah, Št. Janž pri Velenju, Zavodnje, Žiče, Ptuj okolica (župnija Sv. Petra in Pavla), Smiklavž pri Slovenjgradcu, Brezovica, Ruše, Pišce, Maribor (vseh pet okrajev), Teharje, Sv. v Slov. gcr., Sv. Florijan pod Bočem, Prevalje.

Ljudska posojilnica v Celju (Hotel beli vol) obrestuje hranilne vloge počeniš s 1. januarjem 1924 od 7 odstot. do 10 odstotkov po dogovoru. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega.

V Celju, Razlagova ulica (poslopije hotela Union), se je otvorila nova trgovina z žitom, moko in vsemi deželnimi pridelki. Dobi se vedno sveža prvovrstna bannaška moka v nezamenjanih številkah. Ker je podjetje stogo solidno in pošteno, se ga vsem toplo pri-poroča.

Tiskovine za napoved dohodnine ima v zalogi taj-ništvo SLS v Mariboru, Cirilova tiskarna, Koroška cesta 5. Cena izvodu 1 dinar.

Iz Vajgna pri Jarenini je sprejela Dijaška večerja v Mariboru 67 dinarjev kot novoletno darilo male Milice Zupaničeve. Bog jo živil!

Gospodarstvo

STROŠKI ZA ORAL VINOGRADA.

(Rēb. Košar).

Na razne pozive vinogradnikov, naj zopet izračunim obdelovalne stroške za oral goric v pretečenem letu 1923, se odzovem tem rajše, ker še vinska kriza vedno traja in bo vsled majhne množine lanskega pridelka treba še večje opreznosti v izračunavanju čistega do-hodka iz naših vinogradov. Obdelovalni stroški so se zopet povečali od lani za 35—40 odstot., cena vinu pa je ostala dosedaj na približni višini s pridelkom leta 1922 in radi tega bo čisti dobiček zelo pael, v največ slučajih pa bo vinogradnik moral za leto 1923 beležiti pre-cejšnjo izgubo. Ravnoesje med dohodki in izdatki se je sigurno poslansalo.

Kakor lani, moram povdariti tudi letos, da spodaj navedene številke ne morejo biti merodajne za vse slo-venske vinogradnike, ker so razmere v vsakem okraju in celo na vsakem vrhu drugačne. Tako porabi na pri-mer vinogradnik, ki ima v goricah peščeno zemljo, sa-mo 22—25 težakov za prvo kop na oral, drugi pa, ki

ima hudo zemljo, smoliko ali lapor in kamenje 35—40. Enemu pride morda težak z dnino, pijačo in jedjo vred na 50 K dnevno, drugemu pa na 80 K. Eden je škropil pekral in žveplal sedemkrat, drugi samo dva-krat. Zato si naj vsak vinogradnik stroške za svoj vino-grad prilagodi svojim razmeram. Storil bo to tem lažje, ako bo imel zato neko pomočjo, po kateri se bo lahko ravnal pri svojih računih. Ustvariti tako podlago je namen teh vrstic.

Koliko znašajo torej stroški za en oral vinograda v letu 1923?

I.

Ako računimo težaka povprečno 60 K dnevno z vsemi stroški vred, stane opravljeno delo, kakor sledi:

9 težakov za rez; 2 težaka za popravek pota in ce-ste k vinogradu; 10 težakov za nošenje gnoja in trošen-je (8 kub. met.); 30 težakov za prvo kop in ravnanje; 12 težakov za špičenje 600 novih kolov, stavljenje kolja in vezanje šparonov; 20 težakov za drugo kop, 8 težakov za pletje; 5 težakov za prvo škropljenje (3 polovnjake vode); 2 težaka za prvo žvepljanje; 10 težakov za prvo vez z rafijo; 6 težakov za drugo škropljenje (4 polov-njake vode); 3 težake za drugo žvepljanje; 12 težakov za drugo vez s slamo (50 ritek); 7 težakov za tretjo škrop-ljenje (5 polovnjakov vode); 4 težake za tret. žvepljanje; 24 težakov za tretjo kop (velik les, pozor na grozdje); 5 težakov za rezanje vrhov; 2 težaka za pripravljanje posode za bratvo; 12 težakov za bratvo; 10 težakov za nošenje put; 4 težake za prešanje; 1 težak za nalivanje mošta; 2 težaka za pretakanje; skupaj torej 198 težakov po 60 K to je 11.880 K.

Kdor pa je spomladi dal strugati trsje, mora raču-nati za to delo najmanj 50 težakov za oral in za ma-zanje z žvepleno-apneno brozgo tudi po 24 težakov.

Račun se torej zviša za 74 težakov in 4440 K na 16.320 K.

II.

Potrošeni material stane in voznina: 8 kub. met. gnoja a 300 K — 2400 K; 10 foring za gnoj a 120 K — 1200 K; 600 kolov a 5 K — 3000 K; foringa za kolje 400 K; 50 kg galice a 45 K — 2250 K; 100 kg apna a 4 K — 400 K; 30 kg žvepla a 20 K — 600 K; 5 kg rafije a 60 K — 300 K; 60 ritk slame a 6 K — 360 K; 1 foringo za galico, žveplo, apno in slamo 200 K; 40 kg apnene brozgo a 8 K — 320 K; razsvetljava, žveplo za žvepljaje sodov, pilke, čepi itd. 100 K; skupaj 11.530 K.

III.

Vzdrževanje orodja in odpisi: Vzdrževanje dveh špricalk a 200 K — 400 K; puhalke 100 K; 10 odstotni odpis od vrednosti špricalke a 1500 K — 300 K; od pu-halke 150 K; vzdrževanje kletne posode (6 polovnjakov) a 200 K — 1200 K; 5 odstotni odpis vrednosti 6 polov-njakov 9000 K — 450 K; skupaj 1600 K.

IV.

Obresti in amortizacija: 6 odstotne obresti od ob-ratnega kapitala 40.000 K — 2400 K; 6 odstotne obresti od kletnega inventarja 9000 K — 540 K; 6 odstotne obresti od glavnice v kolju 24.000 K — 1040 K; 6 od-stotne obresti od glavnice v trsju 30.000 K — 1800 K; 6 odstotne obresti od zemljiške glavnice 20.000 K — 1200 kron; skupaj 6980 K.

Pri tej točki bi si dovolil pripombo, da sem vzel obrestno mero in glavnico višje nego lani. Kakor si trgovci pri prodaji blaga ne računajo cene samo na podlagi starega nakupa, ampak vračunavajo še približ-ne cene, katere bodo morali plačati za novo blago, tako tudi mi vinogradniki ne bi smeli več vzeti za podlago samo stroškov, katere smo imeli s starim nasadom, am-pak bi morali še pribiti tudi nekaj ogromnih stroškov, katere nam bodo povzročili novi nasadi.

V.

Zavarovalnina in davki: Zavarovalnina sodov ozi-roma vina 200 K; zemljiški davek z dokladami pri-bližno 600 K; skupaj 800 K.

Pregled nam torej kaže sledeče stroške:

I. Za opravljena dela	16.320 K
II. Za potrošeni material in dovoz	11.530 K
III. Vzdrževanje orodja in odpisi	1.600 K
IV. Obresti in amortizacije	6.980 K
V. Zavarovalnina in davki	800 K

Skupaj 37.230 K

Leta 1921 so znašali stroški za oral vinograda pri-bližno 20.000 K, leta 1922 približno 26.000 K, leta 1923 pa približno 37.600 K. Ker vinske cene nikakor ne ka-žejo iste smeri navzgor kakor stroški, ampak obratno, in je razun tega bila lanska trgatve glede množine za dobro četrtino slabša nego predlani in leta 1921 in ker tudi ni izvoza, se lahko reče, da so za naše vinogradni-štvo nastopili silno resni časi, ki ogrožajo obstoj te tisoč letne gospodarske panoge. Da se to še ne občuti take močno, so krive lanske in predlanske zaloge, ki pa bodo letos izrpane. Potem pa bo hudo, ker vinograd bo sa-mo zahteval: daj, daj, vinogradnik pa ne bo imel kje vzeti.

O PRETAKANJU VINA.

Eno najvažnejših kmetijsko-gospodarskih opravil v mesecu januarju je pretakanje vina.

Vino pretakamo, da ga ločimo od njegovih usedlin in spravimo z zrakov v dotiko.

Usedline mladega vina obstojajo iz drož in drugih organskih snovi, kakor jagodovih kožic ali mekin, pešk in glivičnih organskih telesc, katere se prej ali slej razkro-jijo ali segnijejo. Pri razkranjanju teh snovi, ki ga povzro-čajo majhne glivice, takozvane bakterije, nastanejo pro-

izvodi, ki utegnejo vino pokvariti, ako jih iz njega ne odstranimo. Vpliv zraka je za mlado nedozorelo vino potreben, da se hitreje očisti in razvije do svoje popolne zrelosti. Vino je le tedaj popolnoma zrelo, ko je postalo popolnoma čisto in tako stanovitno, da svoje barve ne spremeni, tudi takrat ne, ako ga pustimo stati dalje časa v nezadeleni posodici ali čašici na toplenem prostoru. Zrak prihaja do vina sicer tudi skozi majhne luknjice hrastovega lesa v sode. Toda ta količina zraka ne zadostuje za razvoj mladega vina, marveč je potrebno, da ga prezračimo mnogo temeljiteje. To dosežemo prav dobro s pretakanjem skozi razpršalno pipe, pri čemur izpuhva tudi preobilna ogljikova kislina, ki zadržuje vrenje v znatni meri. Slabo vrenje pospešimo torej na ta način, da vino v sodu večkrat premešamo. (Vsaki drugi dan med vrenjem.)

Vino sestoji iz alkohola, ogljikove kisline, raznih drugih kislin (največ vinske kisline), čreslovine, sladkorja, glicerina, barvil, dišečin, beljakovine in drugih snovi. Največji del vina pa tvori voda in sicer približno 85% pri slabjših vinih in približno 75% pri močnejših vinih. Najznamenitejši del vina pa je alkohol ali vinski cvet, ker od njega zavisi stanovitnost in jakost ter deloma tudi vrednost vina.

Alkohol vino konzervira, to se pravi, ga varuje pred vsakršnim pokvarjenjem. Iz tega je umevno, zakaj težka vina ne postanejo birsna in so tudi drugim boleznim manj podvržena, nego slabjša in na alkoholu revnejša. Alkohol nasprotna svojstva imajo beljakovine. One povzročajo, da se vino kali in razvijajo škodljive glivice, ki vino prav lahko pokvarijo. Kakorkoli so beljakovine kvasnim glivicam pri vrenju mošta kot hrana neobhodno potrebne, ravnotako so v poznejšem vinu nepotrebne in večkrat naravnost kvarne.

Pretakanje vina gre torej v prvi vrsti za tem, da odstranimo škodljive beljakovine iz vina. Pri pretakanju pride vino in z njim vred tudi beljakovine z značilnim kislim v obilni meri v dotiko, pri čemur se kisik spaja z beljakovinami ter jih izloča v obliki belorujavega sesedka. Odtod izvira potem več ali manj usedlin po vsakem pretakanju.

Po vsakem pretakanju je vino nekaj časa motne barve in neharmoničnega okusa. Toda pozneje postane finejša in čistejša, kot je bilo poprej.

Mlado vino pretakamo torej tako, da pride z zrakom v obilni meri v dotiko. V to svrhu uporabljamo, kakor že omenjeno, razpršalne pipe. Pri starejšem vinu pa moramo pristop vina zabranjevati, kar dosežemo s tem, da ga pretakamo s pomočjo črpalke in gumijevih cevi naravnost iz sode v sod.

Vino, katerega mislimo naskoraj prodati, pretakamo, ko se je količjak očistilo, to je, okoli Božiča ali Novega leta. Ob navedenem času pretakamo tudi vina, ki izhajajo iz gnilega, plesnivega ali zmrzlega grozdja.

Močna in zlahka vina, ki jih hočemo dalje časa obdržati v kleti, pretakamo pozneje, to je koncem januarja ali v prvi polovici februarja. Vino, ki leži dalje časa na drožeh, izgubiva kislino in pridobiva na koristnih snoveh, ki jih proizvajajo droži, ko so opravile vrenje. Zatorej je takšno vino potem okusnejše in po svojih sestavinah veliko več vredno, nego vino, ki je bilo pretočeno prezgodaj.

Prvo pretakanje pa nikakor ne zadostuje za popolen razvoj vina. Za kakih šest tednov po prvem pretakanju je vino pretočiti v drugič, najpozneje pa predno se klet segreje v spomladi. Ob nastopu poletne toplote se vino prav rado skali in pokvari, če se usedline pomešajo z vinom. V plitvih kletih se menja toplota poprej, nego v globokih, vsled česar je tukaj začeti s pretakanjem tudi poprej, to je koncem meseca marca. V globokih kletih pretakamo vino v drugič brez škode še v mesecu maju.

Tretjikat pretočimo vino pred trgatvijo, to je v mesecu septembru ali oktobru. V vročem letnem času je to pretakanje opustiti, ker bi vino zgubilo preveč alkohola in dišečin in pretakanje zategadelj več škodovalo, kakor koristilo.

V drugem letu zadostuje navadno dvakratno pretakanje in sicer prvokrat v pomladi, predno postane toplo, drugokrat pa v jeseni. Od dveh let starejša vina je pretakati samo enkrat na leto, ker bi se drugače prehitro starala ter izgubila svoj prijetni sveži okus.

Predno hočemo pretakati, preizkusimo vino na njegovo stanovitnost. To storimo na ta način, da vzamemo iz vsakega v poštev prihajajočega sode po en kozarec vina ter ga pustimo stati 2-3 dni na zmerno toplenem prostoru. Ako se vino v kozarcu lepo čisti, je zdravo, če pa temni, rjav ali postaja gost, je nezdravo in proti boleznim občutljivo.

Zdravo vino je pri pretakanju le zmerno zveplati (eno azbestno ali pol platnene trščice zvepla na polovnjak). To zveplanje je potrebno, da razkužimo notranjost sode in ga očistimo vseh škodljivih glivic. Ako pa imamo opraviti z nestanovitnim vinom, je zveplati sode močnejše. Ako bi se vino kljub temu nagibalo k rjavjenju, je dodati 3-5 gramov natrijevega bisulfit (v kozarcu vode raztopljenega) na 1 hl. Natrijev bisulfit se naroča pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

V največ slučajih pa je slaba vinska posoda vzrok, ako se nam vino pokvari. Zategadelj je vinski posodi posvečati največjo pažnjo. Vsega grajanja vredna navada posameznih gospodarjev je ta, da pustijo posodo ležati, ko so iztočili vino ter se ne zmenijo več za njo. Tudi je nespametno hrenjevati vinske sode po škedljivih in drvarnicah, kjer se navadno razsuše ter izgube svoj vinski duh. Takoj po izpraznitvi je sod oprati s čisto vodo, postaviti na cedilo, da se osuši in nato zažveplati. Zažveplane sode je spraviti nazaj v klet, kjer naj čakajo do prihodnje uporabe.

Vekoslav Stampar, Ptuj.

Rok za napoved dohodnine podaljšan. Finančna delegacija je odredila, da se rok za vložitev napovedi podaljša do 28. februarja. Trgovska in obrtna zbornica v Ljubljani dodatno k temu naznanja po časopisju, da mora vsakdo, kdor že plačuje dohodnino, vložiti napoved iz lastnega nagiba, da ne bo kontumiciran. Posebne pozive za vložitev napovedi določa le oni, katerim namerava davčno oblastvo za leto 1924 prvič predpisati dohodnino. Iz tega torej sledi, da naj napravi vsak, kdor je imel že dosedaj predpisano dohodninski davek, sam (brez poziva) napoved najkasneje do 28. februarja 1924. Tistim pa, ki še dosedaj niso imeli predpisane dohodninskega davka, ni treba napovedi napraviti drugače, kakor če bodo dobili od davčne oblasti poseben poziv.

Volitev v cenilno komisijo za dohodnino se vrši prihodnjo nedeljo, dne 20. januarja na sedežu vsakega davčnega urada. Začetek volitev ob 7. uri zjutraj. Konec ob 1. uri popoldne. Naša Slovenska ljudska stranka je v zadnjem «Slov. Gospodarju» objavila kandidate za vse okraje. Kandidatskih lističev ne bomo izdajali. Radi tega prosimo zaupnike, da si po vseh okrajih napiše kandidata na posebne lističe in jih izročijo volilcem. Volilci bodo pred komisijo prebrali imena kandidatov, ali pa bodo lističe kar izročili komisiji. Prosimo vse volilce, da glasove ne cepijo, ampak volijo vse kandidate dotičnega okraja. Ženske davkoplačevalke morajo tudi osebno priti, pooblastila so neveljavna.

Redni občni zbor vinarkega in sadjarskega odseka Kmetijske družbe za Sloveňijo v Mariboru, se vrši dne 3. februarja 1924 ob 11. uri popoldne v Narodnem domu v Mariboru. Po § 7 pravil so člani občnega zbora: po 1 delegat vsake vinarske, sadjarske ali kletarske zadruge, oziroma vinarskega, sadjarskega ali kletarskega društva, ter zastopniki podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo in slovenskoštajerske pokrajine. Zadruga, društva in podružnice do 200 članov pošlejo po enega zastopnika, za vsakih nadaljnjih 100 članov pa še po enega. Zastopniki morajo biti lastniki vinogradov ali sadošnosnikov, ali pa vinarški in sadjarski strokovnjaki. V svrhu združitve vseh vinogradnikov in vseh delovnih sil na polju vinarstva v eno močno organizacijo na eni strani in vseh sadjarjev in sadjarskih strokovnjakov v drugo močno organizacijo, je razpust odseka nujno potreben in se vsi p. n. gg. vinogradniki in sadjarji uljudno vabijo, da se tega občnega zbora v čim večjem številu udeležijo. Za sklepčnost glede razpusta je potrebna udeležba zastopnikov vsaj ene četrtine kmetijskih podružnic (društev in zadrug) iz Slovenskoštajerske. Za slučaj, da sklicani občni zbor ne bi bil sklepčen, se skliče za uro pozneje drugi občni zbor, ki sklepa pravoveljavno, četudi ne pride zadostno število udeležencev.

Zitni trg. Položaj na žitnih tržiščih naše države je v bistvu ostal nespremenjen. Dovoza na tržišča skoro ni bilo vsled pravoslavniških božičnih praznikov, žitne borze v Vojvodini so počivale in samo v Zagrebu se je prodajalo nekaj blaga. Mlini so zmanjšali znatno svojo produkcijo radi slabega ali sploh nikakega izvoza, domači potrošači vsled slabih skušenj ne kupujejo prevelikih zalog, ampak se omejeje samo na dnevne potrebe. Od žitnih vrst se še najbolj kupuje koruza, ostale vrste so pa ostale zanemarjene, razven fižola. Cene so bile približno sledeče: Moka nularica v Bački 530-590 dinarjev, v Slavoniji 535-550 dinarjev, v Zagrebu 570-590 dinarjev. Pšenica, bačka 330-335 din., slavonska 335-350 din. Koruza se prodaja samo nova, dočim so zaloge stare zelo majhne; cena v Sremu in Bački 260 din., v Zagrebu 285 din. Oves je zopet padel za nekaj par. V Zagrebu se ga je dobilo po 262.50-270 din., bosanskega in slavonskega pa ni bilo na trgih za dobiti. Fižol je ostal v ceni nespremenjen. Izvozniki se so kupovali vse vrste, toda prodajalcev je bilo malo. Fižolu se bo cena gotovo še nadalje obdržala, ali pa bo celo poskočila.

Cena senu na mariborskem trgu je znašala na zadnjem tržnem dnevu 100 do 120 dinarjev za 100 kg.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 87-88 D, 100 francoskih frankov stane 400 D, za 100 avstrijskih kron je plačati 0.12 D, za 100 čehoslovaških kron 255 D in za 100 laških lir 389 D. V Curihu znaša vrednost dinarja 6 in pol cent. (1 centim je 1 para).

Gozdarsko-tehnična pisarna v kraljevini SHS v Celju, oblastveno pooblaščenega in zapriseženega civilnega inženirja in bivšega državnega gozdarskega svetnika Franca Donner v Celju, je pred kratkim začela poslovati za navedena gozdarsko-tehnična dela v smislu poverila, izdaneega po ministru za šume in rude: 1. Izdelovanje načrtov, proračunov, stroškovnikov in kalkulacij, ki se nanašajo na gozdarsko poslovanje. 2. Izvršitev gradb tehničnih naprav, ki spadajo v resor gozdarstva, kakor: gradba gozdnih poti in cest, vodnih naprav, mostov, gozdnih železnic, žičnic in vseh drugih prometnih sredstev za eksploatacijo gozdov; jednostavnih, strojnih in električnih naprav, žag itd. 3. Izvršuje kolavdacije takih del, ako so bila izvršena po drugih osebah ali podjetjih. 4. Izdelava vsa predhodna dela, kakor trasiranje, premerjevanje, geodetične in gradbene načrte za gradbo pod točko 2. 5. Sestavlja šumske ekspertize in ocenjuje gozde, izvršuje gospodarske načrte, daje strokovna mnenja in strokovna navodila v vseh panogah gozdarstva, sestavlja projekte za gozdvavanje, legalizira plane, načrte, proračune in obračune in kopije načrtov za gradbo, navedene pod točko 2. (K temu se pripomni, da so vsa po gozdarsko-tehnični pisarni izvršena dela v smislu obstoječih postavnih določb pri upravnih oblastih pripoznana, kot da so izvršena pod uradno avtoriteto, po državnih uradnikih gozdarske stroke). 6. Prevzema v okviru obstoječih zakonitih odredb zastopstvo (tehnično pomoč) strank pri upravnih oblastvih v zadevah gozdarske stroke. 7. Na zahtevo preskrbi posredovanja pri nakupu in prodaji vseh v gozdarsko stroko spadajočih objektov, naprav in gozdnih produktov.

LEPO STANOVANJE

si lahko prid bi tisti, ki kupi pritlično hišo z vsemi pritlikinami, njivo, vrtom i. t. d. v neposre ni bližini Maribora. Kupna cena zelo primerna, tako, da se lahko goloči druga polovica kupne cene za p. zne. š. č. s. Pojasna daje A. Močnik, Maribor, Smetanova ul. 89.

Okras za rakve

tapete in tančico kupite najugodnejše v galanterijski trgo i. i.

Drago Rosina, Maribor, Vetrinjska ul. 26

Mariborčanom in ob. skovalcem mesta se priporoča tvrdka:

F. Starčič, Vetrinjska ulica 15.

V zalogi je vseh vrst manufakturno blago za moške in ženske obleke, zimsko perilo, ženske jopce, majice, nogavice, svilene rute in gotove obleke.

Tam se Vam nudi ve ino sveže špecerijsko blago in prvovrstna banatska moka. Zmerna cene! Solidna postrežba

Ne čakaj spomladi!

Naroči takoj:

seme

sadno dreje, dale, vrtočice, gladiole i. t. d.

Velévrtnarsko podjetje, Vrt Džamonjain drugovi

Maribor. 89 1-10

VRTNAR

za kuhinjski in okrasni vrt se išče za skorajšnji nastop. Pismene ponudbe na: Filipa Deutsch-a sinovi, Zagreb z o. nako zahtev t-r prepisi s ričeval.

Služba organista v Rušah se razpisuje s 1. marcem 1924. 93

Proda se posestvo, tričetrt ure od Celja, v Ljubčnem št. 16, 4 in pol orala veliko, z gospodarskim poslojem v dobrem stanu, brez previtkarjev, za 330.000 kron. Ivan Pirc, lastnik, Maribor, Koroška cesta 1. 91

Vrtinar, neoženjen, se takoj sprejme. Vpraša se v gradu Bedekovščina, Hrvatsko. 84

Viničarja z večjimi delovnimi močmi sprejme Viljem Elsbacher, Ptuj, Krekova ulica 7-I. 76

Iščem za vodno žago na stalni vodi v bližini Maribora lesnega trgovca: Naslov v upravništvu. 92

1 žagmojster in 1 cirkularist se sprejme na žagi M. Obrana, Maribor, Tattenbachova ulica. 82 3-1

Iščem pošteno dekle, ki bi zna la nekoliko kuhati in samostojno opravljati vsa k malemu gospodinjstvu spadajoča dela. Plača dobra, po dogovoru. Oglasiti se je osebno, oziroma poslati ponudbo na naslov: Horvatič Andrej, nad učitelj na Cvenu, p. Ljutomer. 81

Dvojčeta se data na hrano v hišo z mlekom, najraje v bližini Maribora. Plačilo za vsakega 1000 K. Vpraša se samo do 31. januarja v bolnici, kirurški oddelk, soba 18. 71

Oženjenega kravarja z dvema ali večjimi delovnimi močmi išče proti dobri plači grajščina Slivnica pri Mariboru. 65

Organist in cerkovnik, oženjen, zmogčen orgljanja in vodstva večjega pevškega zbora, se sprejme čimprej pri Sv. To mažu nad Ormožem. Poleg stanovanja je tudi malo zemljišča in zbirca, da se lahko redi nekaj živine. Ponudbe vsaj do 1. februarja na cerkveno predstojništvo. Prednost imajo mlajši. 66 3-1

Smrekove in borove hlode kupuje stavbenik g. Ubald Nassimbeni, Maribor, Vrtna ulica 12. Tam se tudi prevzame vsaka množina hlobov za žaganje. 75 3-1

Proda se nova hiša z dvema sobama kuhinjo in kletjo, tričetrt ure od Maribora, s takojšnjim stanovanjem, zraven okoli en oral obdelane zemlje. Vpraša se pri Alojzju Bračič, žaga in mlin, Sp. Hoče 62. 64

Kosti, staro železo, cunje, ščetine in vse poljske pridelke kupujem po najvišjih cenah. Priporočam se tudi pri nakupu manufakture, špecerije, železine in prvovrstnega portland cementsa, ter druge reči, katere po najnižjih cenah prodajam. Karl Sima, Poljčane. 70 3-1

Posestvo v Halozah na prodaj. Proda se zelo obsežno posestvo v občini Kožice, okraj Ptuj, obstoječe iz 1 in pol orala vinograda, 7 oralov njiv, 10 oralov travnika in sadošnosnika, 2 orala pašnika in 20 oralov starega in mladega gozda za vsak posek sposobnega. Na sredini posestva je hiša, gospodarsko poslopje, šramba itd. Cena je 200.000 dinarjev. Kupci naj se blagovolijo zglasti pismeno ali ustmeno pri Juriju Topolovec posestniku na Ptujski gori. 88 2-1

Harmonika trivrstna, dvojnoglasna, s 16 dur, mol in kon trabasi, v zajamčeno dobrem stanju se iz zdravstvenih ozirav za 1000 dinarjev prodaj. Vpraša se pri Francu Škerlec, Vičanci 16, pošta Velika Nedelja. 80 2-1

Proda se posestvo, okoli 16 oralov, pol ure od železniške postaje Ponikva. Več pove lastnica Julijana Vrečar, okolica Plitovarje, p. Dramlje pri Celju. 67

Proda se lep travnik, okoli 4 orale, četrt ure od velike ceste Gačnik 27. Pesnica. 63

Dobri šivalni stroj se prodaj. Nizka cena 2000 dinarjev. Fram št. 6. 83

Ker imam v drevnicah šolskega vrta večje število drevesc, najzlahnejših sort, prosim, da se reflektanti za nje oglašijo že sedaj Ivo Mihelič, nadiučitelj v Verzeju. 80

Zadružna elektrarna v Zičah ima v nedeljo, dne 20. januarja ob 3. uri popoldne v šoli svoj občni zbor. 78

Marija BAUMGARTNER
zaloga podništva
Celje, Gosposka ulica 25

JOS. NEKREP

tezarski mojster in stavbeni podjetnik sprejme vsa v njegovo stroko spadajoča dela in jih izvede ročno in ceno.

MARIBOR, SMETANOVA 59. Telefon 140. 10-9 290

„ITO“

na najboljša
zobna krema
Dob se povsod.

Dobro uro imeti je želja vsakega človeka, ker vsaki ve, kako je neugodno, ako se ne ve nikdar pravega časa. Znana tvrdka ur H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 992, Slovenija, zahvaljuje svoj dober glas resničnosti, da vsaka njena ura ima natančni in trajni stroj. Kdor kupi pri Suttnerju uro, je siguren, da poseduje najboljši stroj, ter si prihrani s tem jezo in popravilo. Krasni cenik tvrdke H. Suttner vsebuje še veliko izbiro, tudi razne druge zlatnine in srebrnine ter drugih sličnih potrebščin. 1245

Ker v potrebujete, to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene vaše bolečine. Poizkusna pošiljka 27 din. Lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 341, Hrvatska.

MALA OZNANILA.

Sprejmemo učenca za trgovino mešanega blaga. Isti mora biti čvrste narave in poštenih kmetskih staršev. Starost 14 do 15 let. Stanovanje in hrano ima prosto, za obleko pa mu morajo skrbeti starši. Učna doba tri in pol leta. Ponudbe z šolskim spričevalom se pošljejo na tvrdko Klajnshek & Penič, Maribor, Vetrinjska 9. 19 2-1

Organist, oženjen, dober prvi tenorist, išče službe v novim letom ali s 1. marcem. Naslov v upravnistvu. 14 3-1

Gospod Josip Kendeljc, občina in-ktor Gjurgjevca, županija Belovar, išče poštenega viničarja, izvedenega v vseh poslih vinograda cepljenega na ameriški trti. Mesto lahko takoj nastopi. Reflektanti naj se zaradi pogovora in eventualne pogodbe obrnejo pisмено na: Jos. Kendeljc, ravnatelj Štepanice, Gjurgjevca, Hrvatsko. 10 3-1

Štajerski fižol, orehe, sadje, suhe gobe kupuje in plačuje po najvišjih dnevnik cenah: »Agraria«, veletrgovina z deželimi pridelki d. o. z. Maribor, Aleksandrova cesta št. 57. 1281 8-1

15. marcem ali 1. aprilom se išče na deželi pekarija v najem ali zakup. Ponudbe pod »Pekarija« na upravništvo »Slov. Gosp.« 17

Vinogradniki pozor! Na suho cepljene trte so na prodaj in sicer najrodovitnejše vrste. V zalogi je vkoreninjeni divjak Riparia portalis in Göthe št. 9. Kdor si želi naročiti lepe in močne trte za svoj vinograd naj se takoj oglasi ustmeno ali pisмено pri Francu Slodnjaku, trtničar, pošta Juršinci pri Ptujju. Trte se dobijo po najbolj nizki ceni. Za odgovor se naj priloži znamka. 1263

Prostora išče na deželi trgovski pomočnik. Rado Lorgger, Dramlje pri St. Jurju ob juž. žel. 35

Službo išče kot hišnik ali skladiščnik; gre tudi za gospodarja v kako župnišče, ker je vajen vsakega dela. Naslov v upravnistvu. 51 2-1

Proda se silno rodovit vinograd, v najlepši solnčni legi, zemlja izvrstna. Lahko delo. J. Ceperlin, Ložnica 19, pošta Velenje. 21 2-1

Na prodaj imam precej cepljenega trsja na dobri podlagi. Cene po dogovoru. Franc Šobotič, Modraže, p. Studenice pri Poljčanah. 43 2-1

Zajčje, lisčije, kunine, vidrine, dihurjeve, verberne in druge kože kupuje po najvišji ceni Karl Gränitz, Maribor, Gosposka ulica 7. 41 2-1

Cepljeno trsje na prodaj in sicer: veliki rizling, burgundec, beli in plavi, silvanec, silvanec-muškat, pošip, gutedel bel in rdeč, dišeči traminec, rulandec, rudeči traminec, kapčina, beli ranfol. — Vse vrste so cepljene na Göthe št. 9 in Rip. portalis. Imam več tisoč korenjakov Göthe. Trte se dobijo po nizki ceni naročila se sprejemajo pisмено ali ustmeno; za odgovor se naj priloži znamka. Janez Vrbnjak, trsničar, Breg pri Ptujju 115, Slovenija. 54 3-1

Proda se posestvo pod zelo ugodnimi pogoji, obstoječe iz vinograda, njiv, travnika in sadonosnika, gozda kostanjevega in bukovega v skupni izmeri 15 do 16 oralov, z zidano hišo in gospodarskim poslopjem ter obekano kletjo. Posestvo se nahaja blizu tovarne tanina na Hamrah in se ceni na 175.000 D. Kupei se naj blagovolijo pisмено ali ustmeno oglašiti se pri posestniku Janezu Purg v Skeblah št. 10, občina Majšperg. 60 2-1

Krasna sadna drevesca in cepljene trte poljubnih vrst odaja po zmerni ceni Drevesnica Gradišnik, St. Janž-Velenje. 49 10-1

Koleselj prvovrsten se prodaja ali zamenja za les. Zaga in lesna trgovina M. Obrant, Maribor, Tattenbachova ulica. 62 5-1

PODPLATI IN USNJE se kupijo po najnižjih cenah pri Ivo Grgič, Glavni trg 21. Sprejemajo se tudi vsakovrstne kože v delo. 6-1

Majer s 4 do 5 delovnimi ljudmi se takoj sprejme. M. Lininger, Koroščeva ulica št. 32. 23 2-1

Organist, oženjen, dober prvi tenorist, išče službe v novim letom ali s 1. marcem. Naslov v upravnistvu. 14 3-1

Gospod Josip Kendeljc, občina in-ktor Gjurgjevca, županija Belovar, išče poštenega viničarja, izvedenega v vseh poslih vinograda cepljenega na ameriški trti. Mesto lahko takoj nastopi. Reflektanti naj se zaradi pogovora in eventualne pogodbe obrnejo pisмено na: Jos. Kendeljc, ravnatelj Štepanice, Gjurgjevca, Hrvatsko. 10 3-1

Štajerski fižol, orehe, sadje, suhe gobe kupuje in plačuje po najvišjih dnevnik cenah: »Agraria«, veletrgovina z deželimi pridelki d. o. z. Maribor, Aleksandrova cesta št. 57. 1281 8-1

15. marcem ali 1. aprilom se išče na deželi pekarija v najem ali zakup. Ponudbe pod »Pekarija« na upravništvo »Slov. Gosp.« 17

Vinogradniki pozor! Na suho cepljene trte so na prodaj in sicer najrodovitnejše vrste. V zalogi je vkoreninjeni divjak Riparia portalis in Göthe št. 9. Kdor si želi naročiti lepe in močne trte za svoj vinograd naj se takoj oglasi ustmeno ali pisмено pri Francu Slodnjaku, trtničar, pošta Juršinci pri Ptujju. Trte se dobijo po najbolj nizki ceni. Za odgovor se naj priloži znamka. 1263

Prostora išče na deželi trgovski pomočnik. Rado Lorgger, Dramlje pri St. Jurju ob juž. žel. 35

Službo išče kot hišnik ali skladiščnik; gre tudi za gospodarja v kako župnišče, ker je vajen vsakega dela. Naslov v upravnistvu. 51 2-1

Proda se silno rodovit vinograd, v najlepši solnčni legi, zemlja izvrstna. Lahko delo. J. Ceperlin, Ložnica 19, pošta Velenje. 21 2-1

Na prodaj imam precej cepljenega trsja na dobri podlagi. Cene po dogovoru. Franc Šobotič, Modraže, p. Studenice pri Poljčanah. 43 2-1

Zajčje, lisčije, kunine, vidrine, dihurjeve, verberne in druge kože kupuje po najvišji ceni Karl Gränitz, Maribor, Gosposka ulica 7. 41 2-1

Cepljeno trsje na prodaj in sicer: veliki rizling, burgundec, beli in plavi, silvanec, silvanec-muškat, pošip, gutedel bel in rdeč, dišeči traminec, rulandec, rudeči traminec, kapčina, beli ranfol. — Vse vrste so cepljene na Göthe št. 9 in Rip. portalis. Imam več tisoč korenjakov Göthe. Trte se dobijo po nizki ceni naročila se sprejemajo pisмено ali ustmeno; za odgovor se naj priloži znamka. Janez Vrbnjak, trsničar, Breg pri Ptujju 115, Slovenija. 54 3-1

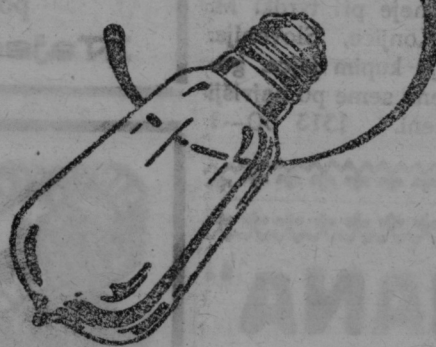
Proda se posestvo pod zelo ugodnimi pogoji, obstoječe iz vinograda, njiv, travnika in sadonosnika, gozda kostanjevega in bukovega v skupni izmeri 15 do 16 oralov, z zidano hišo in gospodarskim poslopjem ter obekano kletjo. Posestvo se nahaja blizu tovarne tanina na Hamrah in se ceni na 175.000 D. Kupei se naj blagovolijo pisмено ali ustmeno oglašiti se pri posestniku Janezu Purg v Skeblah št. 10, občina Majšperg. 60 2-1

Krasna sadna drevesca in cepljene trte poljubnih vrst odaja po zmerni ceni Drevesnica Gradišnik, St. Janž-Velenje. 49 10-1

Koleselj prvovrsten se prodaja ali zamenja za les. Zaga in lesna trgovina M. Obrant, Maribor, Tattenbachova ulica. 62 5-1

PODPLATI IN USNJE se kupijo po najnižjih cenah pri Ivo Grgič, Glavni trg 21. Sprejemajo se tudi vsakovrstne kože v delo. 6-1

Vertex

Nosite čevlje z Berson gumi potplati.

Prepričajte se sami, kako ugodni so za nositi. Vzemite pa pred vsem v obzir, da je Berson-gumi potplat cenejši kot usnjeni ter pomenja nositev istih za Vas velik prihranek. Zahtevajte pa od Vašega čevljarja strokovno pritrditev gumi potplatov z uporabo priloženega Berson-cementa.

Popolnoma zastoni

dobite pri meni za mali trud: blago za moško ali žensko obleko, platno, kotenino, uro budilko itd. Pošljite mi v pismu za pojasnilo marko za odgovor in svoj natančen naslov.

Josip Batič, Ltija 73.

JETIKA.

Zdravnik za pljučne bolezni dr. Pečnik, ordinira vsaki petek v Celju. Vprašati v lekarni Marija Pomagaj, čitajte njegove tri knjige o jetiki.

Otvoritev trgovine.

Cast mi je s tem cenj. občinstvu mesta Maribor in okolice naznaniti, da sem otvoril s 1. januarjem 1924

v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 21

trgovino z usnjem pod tvrdko

Josip Pirich.

V isti bodem vedno dobro sortirano zalogo vseh vrst usnja, najbolj ekvalitete, po mogočno nizkih cenah, kakor tudi čevljarske potrebščine, držal.

Prizadeval si bodem, da p. n. odjemalce s kulantno in solidno postrežbo najboljše zadovoljim in si na ta način zaupanje istih pridobim.

Ze pri prvem nakupu se bodo p. n. stranke o dobri kvaliteti mojega blaga, kakor tudi brezkonkurenčnih cenah istega prepričali. 40 3-1

Josip Pirich.

Ceneno češko posteljino perje

Kilogram sivega na pol (čufanega) perja 60 din., polbelo 75, belo 85, boljše 95, fino 115, na pol puh 145, fino 178, najfinejše 220 din. Beli puh 370, snežnobeli parni puh 445 din. Franko in carine prosto proti povzetju. Neugajajoče se lahko vrne. Vzorcji zastoni. Mnogo priznanj in naknadnih naročil.

Razpošiljalnica posteljnega perja SACHSEL & CO., Wien, XIV., Geibelgasse 9-5. 76 6-1

Ali sem že obnovil naročnino?

Zgodba o nevidnem človeku. V »Straži« je izhajal skozi mesece podlistek pod zaglavjem »Zgodba o nevidnem človeku.« Zgodba je v zelo lepi slovenščini in prevedena iz angleščine in je po svoji vsebini zelo zanimiva naša naročnike in čitatelje. Tiskarna si je sedaj preskrbela ponatis te mične zgodbe in je izšla že tudi knjiga, ki se dobi za 7 dinarjev v prodajalni Cirilove tiskarne. Knjigo zelo toplo priporočamo vsem bralnim društvom.

Nova knjiga! **Gladiatorji.** Zgodovinski roman iz leta 70. po Kristusu. Angleški spisal Whyte Melville. I. in II. del. Založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. — Naša tiskarna je izdala Gladiatorje v ponatisu. S tem je jako ustregla našemu ljudstvu. Zdaj že skoraj ni več dobiti poštene pripovedne knjig, starih ni več, novih pa radi draginje nikdo več ne založi. Gladiatorji so krasen roman iz prvih časov krščanstva. Kdor začne to povest enkrat brati, je ne odloži poprej, dokler je ne prečita. Cela povest obseg dva zvezka. Cena je za naše razmere zelo nizka. Prvi del stane s poštnino vred 9 D, drugi del 11 D. Dobi se v Cirilovi tiskarni, Maribor.

Lahko nagnenje k prehlajenju? Prevelika občutljivost? Bolečine olajšaje in naredi telo odporno masiranje in umivanje s pravim Fellerjevim Elzafluidom! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje. Kot kosmetikum že 25 let priljubljen za negovanje zob, zobnega mesa, ust in kože na glavi! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnate ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev in 10 odstot. doplatka razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrž št. 341, Hrvatsko.

Postelino perje

v veliki izbiri in po zelo nizkih cenah se dobi samo pri

J. Preac.

manufakturna trgovina Maribor, Glavni trg 13.

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

Oglas.

S posadko v Przemysl-u je bil meseca marca 1918 od Rusov ujet Jožef Sladek, 16 bataljon, madžarskega črnovojniškega polka. Ker o njem ni dosedaj nobenega glasu, se s tem prosi, da, ko bi kdo iz ruskega ujetništva se vrnil kaj o njem vedel, to naznani in sicer proti nagradi županstvu v Sv. Kungoti pošta Zreče do konca januarja t. l. 79

Milo kupiti se pravi zaupati!

Zato se ne dajte motiti po nižjih cenah, kajti, kar je ceno, ne more biti najboljši. Malovrednejša mila vsebujejo malo maščobe, tem več pa luga! Zlatorog je milo, pri katerem ste sigurni največje trpežnosti Vašega perila!

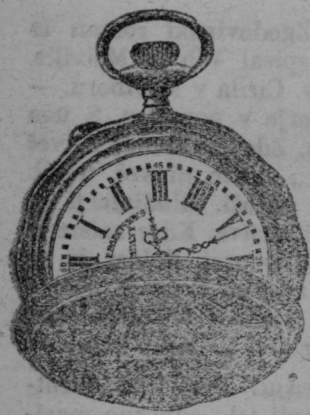
Stalne službe

na drž. vinarški in sadjarski šoli v Mariboru

za p...tne samske delovne moči: en vrtnarski pomočnik, ...lar, en podvornik (za razna dela), štirje vinogradniški delavci. — Ponudbe z dokumenti čimprej, najpozneje do 1. februarja t. l. 42 2-1

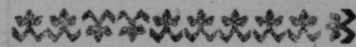
Za dolge in puste zimske večere kupujte knjige „Cirilova knjižnice“ Dosedaj izšlo 7 knjig. Dobite jih po zelo nizki ceni v prodajalni **TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.**

URA

je stvar zanesljivosti, ker pri kupovanju nikdar ne morete vedeti za koliko se bo zvišala cena od skoraj potrebnih popravil. Od ponovnih izdatkov pazite samo, ako imate garancijo za popolno dobro vrsto strojev. — Tvrška SUTTNER, kot jugoslovansko skladišče lastne švicarske tvornice ur nudi Vam vedno veliko zbirko samo prvovrstnih ur v vseh cenah! — Predvsem znamka «KO» švicarska tvornica jamči Vam za dobroto stroja. Zahtevajte bogato ilustrovani cenik, v katerem najdete ure za gospode in gospe, iz zlata in srebra, nikla itd. v vsaki ceni ravnotako zapekatne ure, budilke, dalje verišice, obeske in različni nakit. Pošljite za ta cenik samo 2 dinarja.

Odpošiljalna tvrdka ur
H. SUTTNER
Ljubljana 992
Slovenija.

Pozor! Pozor!

Zenini in neveste!

Došla je velika izbira vsakovrstnega manufakturnega in drugega blaga, katerega kupite najceneje pri tvrdki M. Sumer, Konjice, Slovenija. — Nadalje kupim jajca, go-be in laneno seme po najvišji dnevni ceni. 1313 50—1

„MANA“

tovarna kand'lov d. o. z.

glavna zaloga:
Maribor, Stolna ulica 4.

Priporoča vse vrste bonbo-nov, peciva in čokolade po najnižjih tovarniških cenah.

Na drobno! Na debelo!

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejše cene in točna postrežba.

SINGER ŠIVALNI STROJI

Na celem svetu znani kot najboljši.
Podružnice in zastopstva v vseh mestih.
Centrals za državo SHS Zagreb, Maruličeva ul. 5, II. E.
Filijalka; MARIBOR Šolska ulica šte. 2.

Sviniske kože

kupuje po najvišjih cenah tvrdka

JOSIP ROSENBERG, MARIBOR, Slovenska ulica št. 1.

KUPUJE

se vedno le najboljše in najceneje za domačo potrebo vsakovrstno manufakturno, kakor tudi tekstilno blago pri stari in zelo znani tvrdki

KAROL WORSCHÉ

Maribor, Gosposka ulica št. 10.

!!!Perje za postelje!!!

Denar naložite

najboljše

pri

najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici, r. z. n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

pri „BELEM VOLU“

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje počenši s 1. julijem 1923 po:

- 6% brez odpovedi,
- 6 1/2% proti enomesečni odpovedi,
- 7% proti trimesečni odpovedi,
- 7 1/2% proti šestmesečni odpovedi,
- 8% proti enoletni odpovedi

od dneva vloge do dneva dviga. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama,

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

PRIPOROČA SLEDEČE MOLITVENIKE:

- a) Za otroke:
 - Kvišku srca po 27, 36, 39 in 40 D.
 - Rajski glasovi zo 38, 50 in 52 D.
 - Prijatelj otroški po 6.50 in 7.50 D.
 - Ključek nebeški po 20 in 30 D.
 - Angelj varih po 11 D.
- b) Za odrasle:
 - Bogomila po 15, 22 in 25 D.
 - Pobožni kristjan po 12 D.
 - Češčena Marija po 14, 48, 60 D.
 - Marija varhinja po 10 in 36 D.
 - Sv. Alojzij po 15 in 34 D.
 - Nebesa, naš dom po 42 D.
 - Skrb za dušo po 15, 22 in 30 D.
 - Sv. ura (velike črke) po 12, 15 in 30 D.
 - Mali duhovni zaklad (velike črke) po 12 D.
 - Marija Kraljica po 42 D.
 - Venec pobožnih molitev po 40 D.

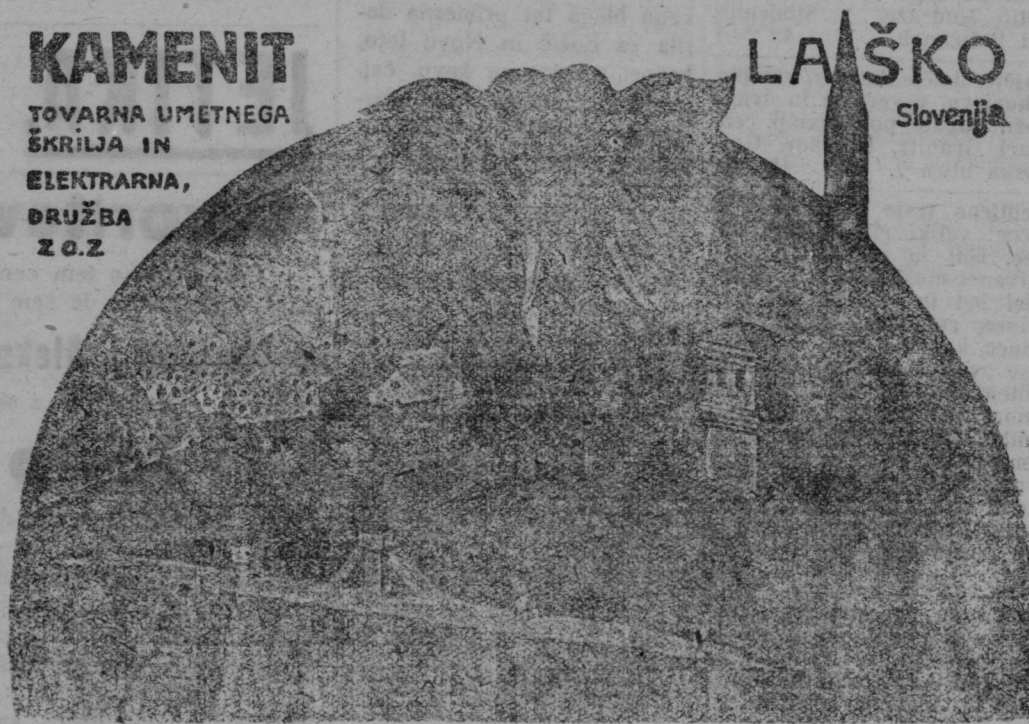
- Venec pobožnih pesmi po 15 D.
- Sv. Pismo, Evangeliji in Dejanja apostolov po 10 D.
- Kvišku srca Pesmarica (zl. obr.) po 14 D.
- Premišljevanja za celo leto I in II. del po 32 D.
- Družba vednega češčenja. Dve molitveni uri. 3 D.
- Kratko navodilo za pobožnost M. B. Kraljice src D 5.
- Vir življenja 18 D.
- Duša popolna 20 D.
- Duša spokorna 20 D.
- Bog med nami 12 D.
- Večno življenje (rdeča obreza) 24 D, (zlata obreza) 35 D.
- Slava Gospodu 18 D.
- Nebeška hrana I. in II. del 15 D.
- Priprava na smrt 16 D.

KAMENIT

TOVARNA UMETNEGA ŠKRILJA IN ELEKTRARNA, DRUŽBA Z O. Z.

LAŠKO

Slovenija

Somišljeniki, širite naše liste!

Zadružna gospodarska banka

Podružnica v Mariboru.

Izvršuje vse bančne posle najkvalitetneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. Izplača vsako vlogo na zahtevo takol v gotovini.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.